PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 35 lir — Leto XVII. - Št. 75 (4849) — TRST, sreda 29. marca 1961

Nesoglasja na konferenci SEATO glede vojaškega posega v Laosu

Francoski predstavnik je izjavil, da se ne smejo ovirati pogajanja z resolucijo «z ostrimi izrazi» - Rusk in de Murville pojdeta na razgovor z Nehrujem, lord Home pa s Suvano Fumo

LONDON, 28. — Predstavnik Foreign Officea je sporočil, da je bila britanska vlada obveščena o rezultatu včerajšnjega razgovora med Kennedyjem in Gromikom. V pooblaščenih krogih pravijo, da se zdi, da Gromiko ni še dal dokončne obrazložitve glede sovjetskega odgovora na britanski načrt o Laosu.

V Bangkoku so zunanji ministri držav SEATO nadaljevali danes svoje tajne seje. Ameriški državni tajnik Rusk je po jutranji seji izjavil, da je bil razgovor «zelo zanimiv». Jutri bo imel Rusk tiskovno konferenco. Popoldne so se voditelji osmih delegacij ponovno sestali na tajni seji in nadaljevali razgovore o Laosu.

Voditelji delegacij se bodo sestali tudi jutri in vsakega bodo spremljali samo trije svetovalci. Pripravili bodo resolucijo v zvezi z Laosom. Nocoj so se udeležili sprejema, ki ga je priredil tajlandski ministrski predsednik. Ameriški državni tajnik Rusk bo v četrtek odpotoval v Novi Delhi, kjer se bo sestal z Nehrujem. Francoski zunanji minister de Murville bo tudi odpotoval jutri v London, kjer se bo sestal s Suvano Fumo.

Predstavnik britanske delegacije John Russel je izjavil, da «če Sovjetska zveza res hoče mir v Laosu, ni nobenega razloga, da ne bi sprejela britanskih predlogov, ki vsebujejo dva zelo važna elementa, ki sta sprejemljiva za Sovjetsko zvezo». Dodal je, da se je britanski zunanji minister večkrat privatno razgovarjal z Deanom Ruskom.

Predstavnik francoske delegacije pa je poudaril važnost frazeologije, ki jo bo uporabljala končna resolucija sveta ministrov SEATO, in je dodal, da ta resolucija ne sme motiti pogajanj s Sovjetsko zvezo o laoški krizi. «Sovjetska zveza, je dodal, se zdi, da želi rešiti laoško vprašanje, in mi ne vidimo, čemu naj bi bila potrebna resolucija z močnimi izrazi, če bi morala to škodovati našim pogajanjem s Sovjeti».

Končna resolucija bo verjetno objavljena jutri. Tajnik SEATO Sarasin je na tiskovni konferenci izrekel mnenje, da bo Sovjetska zveza v kratkem odgovorila na britanske predloge, verjetno prihodnji teden. Pripomnil pa je, da na sedanje zasedanje sveta ministrov ne bo v ničemer vplivalo dejstvo, da Sovjetska zveza odgovori ali ne na te predloge. Izjavil je, da «Laos ni do sedaj zahteval od SEATO vojaške intervencije», dodal pa je, da je mnenja, da bo to storil. «SEATO, je dodal Sarasin, pa ne bo intervenirala z nobeno pretvezo, če prizadeta dežela ne bo tega zahtevala». Na vprašanje ali je bil rezultat laoške krize okrepitev enotnosti v SEATO, je tajnik rekel, da ne more neposredno odgovoriti na to vprašanje, kajti čeprav so nekatera nesoglasja med državami članicami, «so njih smotri enaki».

Ameriški državni tajnik Rusk je na nocojšnjem sprejemu, ki ga je priredil tajlandski ministrski predsednik izjavil, da predvideva, da bodo zunanji ministri dosegli «sprejemljiv sporazum», kako naj «se postavijo po robu komunističnemu napadu v Laosu». Te izjave so presenetile opazovalce, ker se vztrajno govori, da med osmimi državami ni še sporazuma o tem. Baje so ZDA, Tajska in Filipini zahtevale takojšnjo vojaško akcijo. Francija pa nasprotuje resoluciji, ki bi bila preveč ostra. Sicer je to potrdil tudi francoski predstavnik na tiskovni konferenci. Velika Britanija pa bi hotela, naj bi grožnja, da bodo vojaško intervenirali, ostala, toda pri tem naj ne bi določili nobenega roka. Pri tem jo baje podpirata Avstralija in Nova Zelanda. Predstavnik ameriške delegacije je danes izjavil, da Kennedy in Rusk še vedno upata v politično rešitev.

Indijska vlada je dobila danes od svojega poslanika v Moskvi poročilo o razgovoru, ki ga je ta imel s Hruščevom. V poučenih krogih pravijo, da bi bila sovjetska vlada pripravljena privoliti v obnovitev dejavnosti mednarodne nadzorstvene komisije za Laos. Komisija naj bi se sestala v Novem Delhiju s pogojem, da se Suvana Fuma prizna kot zakoniti ministrski predsednik v Laosu. Baje čaka sovjetska vlada, da se zaključi konferenca SEATO, preden bo odgovorila na britanske predloge.

Angleški notranji minister Butler je izjavil v spodnji zbornici, da bo povabil Suvano Fumo, naj ga obišče, ker je Mac Millan sedaj odsoten. Pripomnil je: «Zunanji minister lord Home bo prišel v London, kjer se bo sestal s princem. Ker skuša princ nastopiti kot element združitve med dvema sprtima stranema v Laosu, smo zadovoljni, da se bomo z njim razgovarjali».

—«»—

Konferenca varšavskega pakta

MOSKVA, 28. — Moskovski radio je sporočil, da se je danes začela v Moskvi konferenca predstavnikov držav varšavskega pakta. Dnevni red ni bil objavljen, toda verjetno bodo razen glavnih mednarodnih vprašanj (Nemčija in Laos) obravnavali tudi gospodarske odnose med vzhodnoevropskimi državami.

Moskovska «Pravda» objavlja danes uvodnik, v katerem nakazuje obrise prihodnjih gospodarskih odnosov med državami sovjetske skupine.

Poročilo zveznega izvršnega sveta FLRJ za leto 1960

Vatikan ni dovolil škofom v FLRJ pogajanj

O rimskih pogajanjih za trgovinsko izmenjavo med Italijo in Jugoslavijo

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 28. — V poročilu o preteklem letu, ki ga je pred kratkim predložil skupščini zvezni izvršni svet Jugoslavije, se ugotavlja, da je bil lani napravljen velik korak v razvoju socialističnih sil, v utrditvi in razvoju socialistične demokracije in mednarodni uveljavitvi Jugoslavije. Glede odnosov med državo in Cerkvijo ugotavlja zvezni izvršni svet, da je katoliška cerkev napravila pozitiven korak v smeri prilagoditve delovanja katoliške cerkve novim družbenim pogojem v skladu s položajem Cerkve. Pozitivne tendence so prišle do izraza tudi v spomenici, ki jo je episkopat katoliške Cerkve poslal vladi. Zvezni izvršni svet je pozitivno ocenil nastop episkopata in predlagal dogovore z zastopniki katoliške Cerkve zaradi rešitve spornih vprašanj, toda do tega ni prišlo, ker niso dobili za to privoljenja Vatikana. Zvezni izvršni svet ugotavlja, da bo tudi v tem področju kot doslej, na osnovi ustave in zakonov, vsa konkretna vprašanja, ki jih bodo postavili predstavniki katoliške Cerkve, in vsako pobudo katoliškega episkopata za ureditev odnosov med Cerkvijo in dr-

Na zunanjepolitičnem področju ugotavlja zvezni izvršni svet, da lani ni bilo rešeno nobeno večje mednarodno vprašanje, da se oboroževalna tekma zaostruje, da so se stalno nerešenim vprašanjem pridružila nova (Kongo, Laos, ...), ki so obremenila mednarodne odnose. Poročilo poudarja, da se trajna stabilizacija miru in stvarna mednarodna varnost lahko rešita z uveljavljanjem načela aktivne koeksistence.

Glede trgovinskih pogajanj, ki so se začela v Rimu za sestavo protokola o blagovni izmenjavi med Jugoslavijo in Italijo v letošnjem letu, ugotavljajo v Beogradu, kljub temu, da je blagovna izmenjava lani dosegla rekordno število 51 milijard oziroma 14 milijard več kot leta 1959, jugoslovanski gospodarski krogi niso zadovoljni, ker se je zaradi omejitve uvoza v Italijo povečal primanjkljaj za 6 milijard dinarjev. Ker struktura izvoza (pretežno hrana in surovine) ne predstavlja osnove za stabilno izmenjavo na ravni, jugoslovanski gospodarski krogi posebno poudarjajo, da je med industrijskimi jugoslovanskimi in italijanskimi podjetji potrebna kooperacija, da je potrebno meriteve Italije za nakup industrijskih izdelkov in ukinitev omejitev, ki ovirajo izvoz kmetijskih izdelkov v Italijo.

B. B.

Koča Popović na obisku v Kanadi

OTTAWA, 28. — Državni tajnik za zunanje zadeve Jugoslavije Koča Popović, ki je prispel na uraden obisk v Kanado, se je sinoči sestal z zunanjim ministrom Greenom, s katerim sta pretresla posebno mednarodna vprašanja, ki v sedanjem položaju prevladujejo. Koča Popović je ob prihodu v Ottawo izjavil, da spričo ugodnega odnosov med Jugoslavijo in Kanado pričakuje, da bodo njegovi razgovori s kanadskimi državniki dali pozitivne rezultate in prispevali k razširitvi stikov med Jugoslavijo in Kanado.

Popović je bil sinoči na večerji, ki jo je njemu na čast priredil zunanji minister Green. V svoji zdravici je Green poudaril «prispevek Jugoslavije v Organizaciji združenih narodov» in izjavil, da je Jugoslavija pokazala veliko zanimanje za rešitev perečih mednarodnih vprašanj, za pravilno delovanje OZN in zagotovitev miru. Danes se je Koča Popović sestal tudi s predsednikom vlade Diefenbakerjem in nadaljeval razgovore z Greenom. Popović se jutri vrne v New York.

—«»—

Kongo

NEW YORK, 28. — Ganski zunanji minister je med razpravo o Kongu v OZN predlagal naslednje ukrepe: 1. Rok enega meseca za izgon Belgijcev iz Konga po potrebi tudi s silo. 2. Prekinitev diplomatskih odnosov med OZN in Kasavubujem. 3. Kasavubuju naj se ukaže, da v petnajstih dneh skliče parlament in naj ubite poslance Lumumbove stranke nadomesti z drugimi poslanci iste stranke. 4. V enem mesecu naj se razpišejo volitve ali referendum, če ne bo mogoče sklicati parlamenta.

Irski zunanji minister Aiken je danes predlagal, naj bi se kongoški politični voditelji sestali na nevtralnem sedežu ter odločali o tem, ali naj bo Kongo enotna ali pa konfederativna država.

Aiken je predlagal ustanovitev «mednarodne družbe», ki naj bi kupila delnice tujih rudniških družb v Kongu. Velik del kapitala v tej družbi naj bi imela kongoška vlada. Sredstva za finansiranje naj bi dale na razpolago države članice OZN.

V Ženevi je vse pripravljeno za sprejem alžirskih delegatov

Alžirska vlada odločno zavrača poizkus pritegnitve MNA k pogajanjem

TUNIS, 28. — Predstavnik alžirske narodnoosvobodilne fronte je nocoj pred časnikarji komentiral informacije iz Pariza in izjave Mesalija Hadža, ki se tičejo «pogajanj, ki bi jih francoska vlada želela začeti z gibanjem, ki se označuje za alžirsko nacionalistično gibanje».

«Objavljajo se številne podrobnosti, je dodal predstavnik, da bi podelili tem pogajanj ali tem stikom — imenujte jih kakor hočete — enak značaj, ki se daje pogajanjem, ki se imajo začeti med Francijo in alžirsko vlado. To je zelo resna stvar, predvsem zaradi tega, ker 36 ur po razširitvi teh informacij nismo dobili od francoske vlade ali od pooblaščenih krogov nobenega zanikanja. Še več, v Alžiru jih je Coup de Frejac potrdil.

To je zelo resno, ker nam daje vtis, da imajo v Parizu še vedno opravka s spletkami in z zmedenimi operacijami. Alžirska vlada predstavlja alžirsko ljudstvo in je edina upravičena govoriti v njegovem imenu; glede tega ne bomo mogli sprejeti nobene dvoumnosti. MNA je sestavljena iz peščice kontrarevolucionarjev, kateri objektivno niso nič drugega nego agenti francoskega kolonializma. MNA ne predstavlja nič in vsi francoski poizkusi, da bi to gibanje izkoristili, so zapisani neuspehu».

Alžirski minister za informacije Jazid in minister za oboroževanje Busuf sta se danes vrnila iz Kaira v Tunis. Jazid je izjavil, da je našel pri voditeljih ZAR veliko razumevanje, posebno pa pri Naserju.

Iz Ženeve je danes odpotoval v Tunis alžirski predstavnik Bulahruf Tajeb. V Ženevi je končal priprave za francosko-alžirska pogajanja, ki se bodo začela 7. aprila. Bulahruf je izjavil, da je zadovoljen s sporazumi, ki jih je sklenil med svojim bivanjem v Švici s francoskimi in švicarskimi predstavniki.

Pred odhodom iz Ženeve je izjavil: «Resno smo pripravljeni na mir in upam, da je tako razpoloženje tudi na drugi strani. Bila bi res nesreča, če se po sedmih letih vojne ne bi zavedali potrebe sporazuma, ki naj upošteva pozitivne dogodke, t. j. neodvisnost alžirskega ljudstva».

Bulahruf je dodal, da je alžirska vlada vsekakor pripravljena nadaljevati borbo, če bo potrebno. Sporočil je nato, da bo alžirska delegacija imela osem ali deset članov.

Ženevske oblasti so sporazumno s predstavniki alžirske vlade določile vse potrebno v zvezi z bivanjem alžirske delegacije v Ženevi. Delegacija bo bivala v nekem dvorcu, ki pripada katarskemu šejku in je nekaj kilometrov od Ženeve. Švicarska vojska bo dala alžirski delegaciji na razpolago tri helikopterje, četrtega pa bo dobavila neka privatna družba. Vsi piloti in pomožno osebje bodo švicarski državljani.

V Parizu prevladuje mnenje, da bo de Gaulle pred začetkom pogajanj z Alžirci govoril po radiu in televiziji.

V Tunisu so danes sporočili, da je bil podpredsednik alžirske vlade Krim Belkasem danes operiran na žolču. Alžirsko zunanje ministrstvo sporoča, da je operacija popolnoma uspela.

Češkoslovaško letalo z 52 potniki je treščilo ob tla in eksplodiralo

Vseh 52 potnikov je zgubilo življenje - Nesreča se je zgodila blizu Nürnberga

NUERNBERG, 28. — V bližini Nuernberga se je danes ponesrečilo češkoslovaško potniško letalo vrste «Iljušin 18». Letalo je strmoglavilo v plamenih in je eksplodiralo. Pri nesreči je bilo ubitih 52 ljudi.

Predstavnik češkoslovaške letalske družbe je v Zuerichu izjavil, da je bilo v letalu 52 ljudi, in sicer 44 potnikov in 8 članov posadke. Vsi so zgubili življenje.

Nesreča se je zgodila ob 20.30 po srednjeevropskem času blizu bavarske vasi Forchheim. Letalo je strmoglavilo na gozdno področje. Opolnoči so reševalne skupine še iskale med razbitinami. Policija je sporočila, da je med žrtvami izredno visoko število otrok.

Očividci so povedali, da so videli leteti letalo zelo nizko nad mesti Graefenberg in Sollnberg, iz njegovega trupa pa so švigali plameni. Pilot se je skušal polagoma spuščati, da bi prisilno pristal. Letalo je ostalo v zraku približno še dve minuti in je nato treščilo na tla in eksplodiralo. Iz gorečih razbitin letala so se slišali obupni klici na pomoč. Prebivalci bližnjih krajev so skušali z vsemi mogočimi sredstvi pogasiti požar. Izpod razbitin je bilo opaziti ožgana trupla. Radijske postaje niso ujele nobenega klica na pomoč, ko je bilo letalo še v zraku.

«Iljušin 18» lahko pelje od 75 do 100 potnikov. Letalo lahko leti s hitrostjo 650 kilometrov na uro.

—«»—

Kennedy zahteva še dve milijardi za oboroževanje

WASHINGTON, 28. — Predsednik Kennedy je zahteval od kongresa milijardo in 954 milijonov dolarjev novih kreditov za vojaške izdatke. Ta znesek je treba dodati 41 milijardam in 840 milijonom dolarjev, ki jih je v proračunu zahteval januarja predsednik Eisenhower. Dejansko pa bodo dodatni krediti pomenili le 650 milijonov dolarjev dodatnih izdatkov v finančnem letu 1961-62 zaradi storniranja nekaterih drugih postavk.

Kennedy pravi v svoji poslanici kongresu, da za sedaj sporoča samo «svoja najnujnejša priporočila». Pri tem dodaja, da državni tajnik za obrambo ni še pripravil načrtov za novo ameriško obrambno politiko in da bo za to potrebno več mesecev. Dalje pravi, da temelji njegova vojaška politika na številnih načelih, od katerih je prvo: «Želja ZDA po miru.»

Večina poslanice govori o potrebi, da imajo ameriške oborožene sile vedno možnost, ob koordiniranju z zavezniki, biti pripravljene, da intervenirajo v krajevnih vojnah na kateremkoli delu sveta. «To je, dodaja, prvo poslanstvo naših prekomorskih čet.»

Zatem našteva Kennedy ostala načela, na katerih temelji njegova vojaška politika: 1. ZDA ne bodo nikoli prve udarile. 2. Vojaški proračun ne sme biti samovoljno omejen. Predsednik Eisenhower je hotel vedno obdržati izenačenje izdatkov in dohodkov v splošnem ameriškem proračunu, od katerega je več kot polovica določena za obrambo. 3. Ameriške sile morajo biti stalno pod civilnim nadzorstvom in poveljstvom. 4. Ameriška obrambna strategija mora biti dovolj močna, da lahko prepreči sleherni namerni jedrski napad proti ZDA ali proti njihovim zaveznikom. 5. Ameriška obrambna politika mora biti tako zamišljena, da zmanjša nevarnost «nerazsodne in nenamerne splošne vojne».

Zatem našteva predsednik spremembe, ki so potrebne v Eisenhowerjevem proračunu, in dodaja, da morajo ZDA sprejeti ukrepe, ki naj omogočijo upreti se «sili kakršnekoli važnosti, vštevši majhnim tolpam, ki so podpirane od zunaj». Nato dodaja: «Prispevati moramo k vežbanju krajevnih sil, zato da bodo tudi te učinkovite.»

V zvezi z «letalskim mostom» pravi Kennedy, da ta edini lahko omogoči ZDA nagel nastop pri omejenih napadih, in sporoča, da zahteva 129 prevoznih letal namesto 50, kakor jih je zahteval Eisenhower.

—«»—

Potvorbe podatkov o kmetijski proizvodnji v Sovjetski zvezi

MOSKVA, 28. — Današnja «Pravda» objavlja s precejšnjim poudarkom vest o velikem škandalu: od leta 1958 so sistematično potvarjali statistične podatke o kmetijski proizvodnji na področju Pavlodara in podatke o količinah žita, mesa, mleka in volne, ki so jih izročali državi. Zaradi tega so odstavili prvega deželnega tajnika stranke Elaghina in predsednika deželnega izvršenega odbora Nurčejeva ter ju izključili iz stranke, deželnega tajnika Ramazanova pa so le odstavili in ga «strogo kaznovali». «Pravda» dodaja, da so se mnogi podrejeni funkcionarji, na «viharnem» zborovanju deželne organizacije stranke, pridružili kritikam na račun vodstva, vendar pa da so prisotnim prikrili okoliščino, da so tudi oni sami pritiskali na svoje podrejene, naj pripravijo lažne statistike.

—«»—

Neredi v Iraku

BAGDAD, 28. — Zaradi povišanja cene bencina, cigaret, piva in araka (alkoholne pijače z janežem) je prišlo v Iraku do hudih neredov. Oblasti so uvedle policijsko uro od 15. ure dalje. Prepovedano je vsakršno zbiranje ljudi v skupinah več kot sedem oseb. Organi javne varnosti imajo ukaz streljati na vsakogar, ki bi kršil javni red.

Povišanje cene bencina je zlasti razjarilo vozače taksijev, ki so proglasili stavko in postavili barikade v raznih mestnih četrtih. Ko jih je policija skušala odstraniti, je prišlo do spopadov z demonstranti. Na pomoč so morali poklicati vojsko. Demonstranti so prevrnili številne avtomobile, neki avtobus pa so zažgali. Vozačem taksijev so ukazali, naj vrše svojo službo, sicer jim bodo odvzeli dovoljenje. Z namenom, da bi se ognili paralizi prevoza v prestolnici, je vlada proglasila mobilizacijo šoferjev.

Uspela splošna stavka pristaniških delavcev v vsej deželi

Avtonomistična večina in levica PSI dosegli sporazum o enotnem vodstvu

Na današnji seji vlade bodo sprejeli ukrepe v zvezi s teroristično dejavnostjo na Južnem Tirolskem - Po velikonočnih praznikih bo Gronchi obiskal nekatere dežele Latinske Amerike - Danes zasedanje centralnega odbora PSI

(Od našega dopisnika)

RIM, 28. — Preiskava v zvezi z atentatoma v Bocnu in Meranu, kjer so južnotirolski skrajneži pognali v zrak dve še nedograjeni stanovanjski hiši, namenjeni družinam italijanskih delavcev v bocenski pokrajini, ni privedla do danes še do nobenega konkretnega rezultata. Organi javne varnosti in karabinjerji nadaljujejo preiskavo; nekaj mladeničev so v Meranu tudi priprli, vendar jih še ne morejo obdolžiti nobene konkretne odgovornosti. Notranji minister Scelba je sicer ukazal strogo preiskavo, takoj ko je zvedel za dogodke in se je predhodno posvetoval s predsednikom vlade Fanfanijem.

Na jutrišnjem zasedanju ministrskega sveta bo Scelba poročal o dosedanjem poteku preiskave v zvezi z vsemi terorističnimi dejanji, ki so jih nacionalistični skrajneži izvršili v poslednjem času v bocenski pokrajini, nakar bo ministrski svet odobril ukrepe, ki so jih pristojne oblasti baje že sprejele, da bi v prihodnosti preprečili ponovitev podobnih dejanj. Kako je moč preprečiti ponovitev takih dejanj s policijskimi in drugimi upravnimi ukrepi, če je nekdo odločen posluževati se podobnih dejanj za dosego svojih ciljev, nam ni povsem jasno, kajti zgodovina nas uči, da se podobna vprašanja ne dajo rešiti s policijo, ki v splošnem rodi samo še večji odpor. Policija zatrdno ni najpremernejše orodje za ustvarjanje pogojev za mirno sožitje med različnimi narodnostnimi skupinami!

Jutrišnja seja ministrskega sveta bo v novih prostorih predsedstva vlade v palači Chigi, ki bo s podzemeljskim hodnikom povezana s poslansko zbornico na Montecitoriu, tako da bo predsednik vlade mogel v parlament, ne da bi mu bilo treba prej na ulico. Pred sejo bo predsednik republike Gronchi otvoril novi sedež predsedstva vlade. Na seji vlade bo Fanfani poročal ministrom o nedavnih razgovorih s Harimanom, Adenauerjem in norveškim zunanjim ministrom Langejem, hkrati pa bodo imenovali nekatere poslanike v deželah Latinske Amerike, kar je ko rn. pr. v Braziliji, kar je postalo nujno zlasti z bližnjim potovanjem predsednika republike Gronchija v Argentino, Urugvaj, Peru in Brazilijo, kamor bo odpotoval z zunanjim ministrom Segnijem po velikonočnih praznikih.

Danes so se nadaljevali stiki in razgovori med predstvniki avtonomistične večine in levice PSI z namenom, da se doseže sporazum o enotnem vodstvu stranke. Danes zjutraj sta se Nenni in De Martino sestala z voditeljem levice Vecchiettijem, po razgovoru z njim pa sta se razgovarjala z Lombardijem. Kolikor se je izvedelo o teh razgovorih, je večina predlagala sestavo vodstva stranke, v katerem bi večina imela 15 članov, manjšina pa 6. Če tega predloga ne bi sprejeli, predlaga večina še dodatni dve mesti za dva sindikalista: Santija za večino in Foo za manjšino. Avtonomistična večina hkrati predlaga, naj bi tednik levičarske struje «Mondo nuovo» spremenili v mesečnik, ki naj bi obravnaval vprašanja ideološkega značaja.

O rezultatih, ki so jih dosegli na razgovorih med predstavniki večine in manjšine, so razpravljali v večernih urah pristaši obeh struj na ločenih sestankih. Člani centralnega odbora, ki pripadajo levici PSI, so se sestali na svojem sedežu v Ulici Degli Avignonesi, Vecchietti pa jim je poročal o razgovorih, ki jih je imel s predstavniki večine, hkrati pa jih je pozval, naj vsi izražajo svoje mnenje glede tega vprašanja. V splošnem so se vsi izjasnili za vstop predstavnikov manjšine v vodstvo stranke, nihče pa ni postavljal vprašanja proporcionalnega zastopstva manjšine, ampak se je zlasti poudarjal politični pomen tega koraka.

Na sestanku članov centralnega odbora PSI, ki pripadajo avtonomistični večini, so odobrili linijo, ki sta jo pri pogajanjih z levico zagovarjala Nenni in De Martino, medtem ko so padli ugovori le glede predloga, da bi število članov CO zvišali na 23 s pritegnitvijo Santija in Foe, ker je to v nasprotu z določbami statuta stranke. V diskusiji se je zlasti poudarjala nujnost odprave frakcionaštva, pri čemer ni toliko važno, da se sedanji tednik levice «Mondo nuovo» spremeni v mesečnik, kolikor da se odpravi izrazito sektaški značaj te publikacije. Končno so pooblastili Nennija in De Martina, da nadaljujeta pogajanja v duhu resolucije 34. kongresa stranke, hkrati pa so naložili Nenniju, De Martinu in Lombardiju, naj pripravijo seznam kandidatov avtonomistične večine za vodstvo stranke. Centralni odbor PSI se sestane jutri; na dnevnem redu je izvolitev vodstva stranke.

V vseh italijanskih pristaniščih so danes pristaniški delavci stavkali: stavka je bila splošna in je popolnoma uspela. Številne ladje čakajo na konec stavke: samo v Genovi je bilo že zjutraj okrog 50 ladij, v teku dneva pa jih je priplulo v pristanišče še kakih dvajset.

Jutri bo 24-urna splošna stavka delavcev v industriji usnja in gume v Vigevanu, ker so industrijci prekinili pogajanja za poravnavo spora. Prihodnji četrtek pa bodo stavkali nameščenci opernih in koncertnih ustanov, ki pripadajo CGIL, CISL in UIL, ki sicer ne nasprotujejo stavkovnemu gibanju teh nameščencev, pa se bosta pridružili stavki, če bi posredovanje ministra za delo ne rodilo zaželenega uspeha.

A. P.

—«»—

Ustanavlja se začasna vlada Južne Afrike

LONDON, 28. — V krogih južnoafriških beguncev v Londonu javljajo, da se pripravljajo na ustanovitev «začasne vlade Južne Afrike». Vlado bo ustanovila prihodnji mesec «enotna južnoafriška fronta», ki združuje pet političnih afriških in indijskih organizacij, ki jih je sedanja vlada prepovedala v Južni Afriki.

Zatrjuje se, da bo vladi predsedoval član vodstva južnoafriškega indijskega kongresa dr. Jusef Dadoo. Baje bo imela vlada svoj sedež v Kairu ali pa v kaki drugi afriški prestolnici ter bo takoj zahtevala diplomatsko priznanje afriških in azijskih držav. Baje se o tem sedaj pogajajo na konferenci afriških narodov v Kairu. Večina voditeljev južnoafriške enotne fronte živi v Kairu. Podpredsednik afriškega narodnega kongresa za Južno Afriko dr. Tambo pa je v ZDA, kjer se razgovarja z nekaterimi afriškimi in azijskimi politiki o sestavi omenjene vlade.

—«»—

Vrgla je skozi okno pet otrok

LONDON, 28. — V času dvajsetih minut je neka štiridesetletna ženska vrgla skozi okno svojega stanovanja v tretjem nadstropju pet otrok. Štiriletna deklica Marjorie Hughes je umrla, drugi štirje otroci: sedemletni Frank Lennon, petletna Margaret ter štiriletni Thomas Devenny in petletni Daniel McNeil so bili hudo ranjeni. Žensko so aretirali in jo prijavili sodišču. Dali so jo tudi pregledati po psihiatrih. Sodna razprava proti njej se bo začela čez štiri dni.

—«»—

CLARKSVILLE, 28. — Danes zjutraj je požar uničil kmetijo, na kateri je živela družina dvanajstih članov. Bojijo se, da so vsi člani družine umrli v plamenih.

Prvi sovjetski astronavt bo le nekaj ur v vesolju

Uspešno nadaljevanje poizkusov kot priprav za potovanje človeka v vesolje

MOSKVA, 28. — Podpredsednik sovjetske akademije znanosti Topčijev je zanikal trditve, da so v Sovjetski zvezi že poizkušali, toda brez uspeha, poslati človeka v vesolje. Povedal je tudi, da avtomatska postaja, ki so jo izstrelili 1. marca, nadaljuje pot proti Veneri po tiru, ki je zelo blizu predvidenega tira. Novi podatki o tem bodo objavljeni pozneje.

Na tiskovni konferenci, na kateri je govoril Topčijev, so časnikarjem pokazali tudi psičke in druge žive organizme, ki so se vrnili na Zemljo po srečni izstrelitvi v vesolje.

«Naskok na izvenstratosferski prostor se z uspehom nadaljuje, je izjavil Topčijev. Seveda bo prvi astronavt odpotoval šele tedaj, ko bodo znanstveniki povsem gotovi, da se bo lahko vrnil živ in zdrav na Zemljo.»

Prvi sovjetski astronavt bo potoval samo nekaj ur po tiru okoli Zemlje in se bo nato vrnil na Zemljo. To bo moški in bo odpotoval sam. Ta bo relativno mlad, verjetno samski in fizično močan. Seveda bo moral prestati trde fizične in živčne preizkušnje.

Sporočen ni bil noben datum, v katerem predvidevajo pošiljatev prvega človeka v vesolje. Potrebni so še drugi poizkusi, predvsem v zvezi z nevarnostjo žarčenja.

Topčijeva so vprašali, čemu Sovjetska zveza nikoli ne napove svojih vesoljskih poizkusov. «Nasprotujemo senzacionalnim napovedim, je odgovoril. Iz skromnosti rajši poročamo o poizkusih šele po njih izvršitvi.»

Sovjetski profesor Črnihovski je poljski agenciji «AR» izjavil med drugim: «Lahko vam obljubim, da vam bom v kratkem govoril o dogodku mnogo večje važnosti, kakor je bil polet psičke Zvezdočke. Vaša potrpežljivost ne bo podvržena predolgi preizkušnji.»

V zvezi z izstrelitvijo zadnje sovjetske kozmične ladje je profesor opozoril, da je Zvezdočka odpotovala v vesolje približno dva tedna po potovanju prve psičke. «To dokazuje, je dodal, da so bila v zadnjem času številna biološka vprašanja, ki so bila še nerešena, sedaj pojasnjena. Težave, ki nastajajo s pošiljatvijo človeka v vesolje, postajajo vedno manjše.»

Na tiskovni konferenci so sovjetski znanstveniki tudi izjavili, da ni še končala elaboracija podatkov, ki so jih zbrali s petimi vesoljskimi ladjami, ki so bile izstreljene od 15. maja 1960 dalje. Tir, po katerem sta se četrta in peta vesoljska ladja vrnili na Zemljo, je bil enak predvidenemu tiru. Ukaz za povratek na Zemljo so dali v trenutku in v položaju, ki sta bila točno preračunana, tako da se je letenje vesoljske ladje končalo nad sovjetskim ozemljem.

Opazili niso nobene fiziološke spremembe, zlasti kar se tiče barve dlake črnih miši, ki so bile v peti vesoljski ladji. Topčijev je povedal tudi, da so po izstrelitvi prvega sputnika leta 1957 dobili v Sovjetski zvezi nad tisoč ponudb za prvi vesoljski polet, od katerih številne iz tujine.

Topčijev je tudi izjavil, da se je «neposredna priprava» za prvi človeški polet v vesolje začela maja 1960 z izstrelitvijo prve vesoljske ladje, opremljene s posebno kabino, v kateri je bil maneken, enako težak kakor človek.

Na vprašanje glede možnosti balističnih poletov astronavta, preden bi ga postavili v tir, je eden od znanstvenikov odgovoril: «Poznamo že podrobno pogoje, v katerih so mogoči ti poleti. Zato je zelo verjetno, da bomo to poizkušali.»

In sedaj?

Zelo se moti tisti, ki misli, da je javnost republike Italije obveščena o vsem tistem, kar se je v prvih februarskih dneh zgodilo v Trstu, kar se je ponavljalo in kar se je zopet ponovilo na proslavi stote obletnice zedinjenja Italije. Razen v glasilih KPI in PSI, italijanski tisk sploh ni obvestil svojih čitateljev o resnično veliki in italijanskega naroda nedostojni sramoti, da se je namreč po tržaških ulicah iz dneva v dan kričalo «A morte i ščavi» itd. in da se je sramotil poglavar sosedne države, zlasti pa, da tako važnega datuma, kakršen je bil predvčerajšnji, Trst ni proslavil tako kot vsa ostala italijanska mesta, svečano in dostojno, temveč zopet v znamenju «A morte i ščavi».

Predvsem je značilno, da tako rekoč uradna tiskovna agencija ANSA ni niti z besedico omenila rasističnih demonstracij in revanšističnih gesel. Za to agencijo, ki ima pravzaprav nekak monopol za širjenje vesti po vsej državi, se v ponedeljek ni zgodilo v Trstu nič drugega, kot da je «proslavil na strogo slovesen način» stoletnico zedinjenja. Za to agencijo je torej stroga slovesnost tudi vse tisto, kar spada pod omenjeno pozivanje proti državljanom slovenske narodnosti in žaljenje poglavarja njihove matične domovine. In tudi revanšistično vzklikanje «Istria, Fiume, Dalmazia» spada po teh vesteh v to strogo slovesno svečanost.

Zanimivo je, da krajevni bolj ali manj šovinistični časopisi vsaj revanšističnih gesel niso zamolčali, temveč so jih celo poudarjali; glede izlivov protislovenskega smrtnega sovraštva skupine, ki jo je organiziral zloglasni «Odbor za nacionalno budnost», pa je na pr. tržaški šovinistični dnevnik vsaj med oklepaji našel sramežljivo besedico «obžalovanja» «nezmernosti», v katero da se je «izrodila manifestacija študentov». Demokristjanski beneški dnevnik ve povedati celo, da so «oblasti živo obžalovale poskus motenja manifestacije v gledališču Verdi». Videmski dnevnik pa posveča seveda največ prostora rasističnemu in revanšističnemu početju, za katero pravi, da «bi bilo bolje če bi bila uradna manifestacija popolnoma v redu in miru» in ce «določenega prekinjanja govorov podžupana in prof. Tabacca ne bi bilo». Kljub temu pa je to početje pobalinov za ta dnevnik «visokega moralnega pomena», ker da so na ta način «izpolnili določene praznine» v govorih župana Franzila in pokrajinskega predsednika Deliseja. Iz njegovega poročila sledi tudi, da je prof. Tabacco na revanšistična gesla odgovoril mladincem: «Vi nudite svetel dokaz veljave mojih besed».

V tej šovinistični in revanšistični ofenzivi, ki traja že dva meseca, je postalo torej kar povsem običajna stvar nekaznovano kričati po tržaških ulicah «A morte i ščavi» in žaliti poglavarja sosedne države in vse Jugoslovane. Krajevni tisk pa ne najde niti toliko poguma, da bi svojim čitateljem to povedal, kaj šele, da bi — kot se slehernemu spodobnemu človeku spodobi — tako početje obsodil. Da bi ta tisk obsodil revanšistična gesla seveda lahko pričakuje samo tisti, ki ne ve, v čigavih rokah je ta tisk. Pa kaj bi s tiskom! Saj vendar najvišji predstavniki oblasti niso ne v gledališču ne na ulicah niti s prstom mignili, da bi rasistične in revanšistične demonstrante razgnali! In tudi sinočnja obsodba občinskega sveta, o kateri porocamo na drugi strani, ne bo imela nobene veljave, če se bo nadaljevalo tako početje, kakršno se je nadaljevalo po prvi obsodbi istega občinskega sveta.

Neki občinski svetovalec, ki pripada stranki, ki podpira sedanjo vlado in ki se je vprašal, za kakšno budnost gre pri zloglasnem «Odboru za budnost», bi bil prav gotovo bolje storil, če bi zahteval razpustitev tega odbora. Toda oblast ga očitno ne namerava razpustiti, saj bi to lahko storila že tedaj, ko je v prvih dneh februarja pokazal, kakšna so njegova dejanja. In končno: mar ga ne sestavljajo in podpirajo ljudje, ki stojijo v prvih vrstah vladne stranke in strank, ki vlado podpirajo?

Gre torej za platonska obžalovanja, ki bodo taka ostala, dokler stranke in oblast ne bodo z dejanji pokazale, da v resnici ne želijo ne genocidnih klicev ne revanšističnih gesel in vsega tistega, kar iz teh gesel sledi. Zato se upravičeno vprašujemo: Kaj namerava ta oblast pravzaprav storiti? Ali misli zares čakati, da bo mera polna in prepolna?

Vreme včeraj: najvišja temperatura 14.6, najnižja 9.4, ob 19. uri 12.2, zračni tlak 1018.3 raste, veter vzhodnik severovzhodnik, 10 km, vlage 25 odst., nebo 3/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 11.6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 29. marca
Ciril
Sonce vzide ob 5.53 in zatone ob 18.28. Dolžina dneva 12.35. Luna vzide ob 15.44 in zatone ob 4.4...
Jutri, CETRTEK, 30. marca
Branimir

Seja tržaškega občinskega sveta

Večina svetovalcev ostro obsodila fašistično in šovinistično gonjo

Neznani lopovi so z blatom pomazali ploščo z besedilom o podelitvi zlate kolajne Trstu - Začetek razpravljanja o proračunu za leto 1961

Včeraj so v tržaškem občinskem svetu obsodili početje šovinistične drhali ob proslavi 100-letnice zedinjenja Italije. Podžupan Cumbat, ki je predsedoval seji, je najprej sporočil svetovalcem, da so neznani lopovi v soboto ponoči pod občinskimi oboki ponesnažili s človeškim blatom ploščo, na kateri je vklesana utemeljitev podelitve zlate kolajne Trstu, zraven pa so napisali «živel Mussolini!» in Cambronne (gre za slavnega francoskega generala, ki je nasproti zmagovitemu sovražniku zakričal znamenito besedo: Merde!).

Prof. Cumbat je dejal, da so občinski uslužbenci ploščo očistili ter dodal, da ni treba izgubljati besedi za opredelitev podlega dejanja, izvršenega pod plaščem noči, ki kaže na moralno raven neznanih mazačev. To dejanje je neumno in prostaško ter žali predvsem dostojanstvo domovine.

Na isto raven je treba postaviti in odločno obsoditi organizirano motenje slovesne manifestacije ob stoletnici zedinjenja Italije, čeprav se to ne sme dramatizirati ter pripisovati stvari večjega pomena, kot ga ima. S temi najslabšimi oblikami obujajočega se fašizma se prav gotovo ne morejo braniti patriotične tradicije Trsta — je zaključil svojo izjavo podžupan.

Zatem je dal značilno izjavo demokristjanski svetovalec Coloni, ki je med drugim dejal, da se je v ganljivo in praznično ozračje proslav vključila obsodbe vredna manifestacija fašističnega in nacionalističnega ekstremizma. V «Verdiju» so izžvižgali tisti del utemeljitve za zlato kolajno Trstu, ki omenja odpor proti nacizmu, po ulicah pa so se slišali fašistični vzkliki in kriki rasnega sovraštva. Temu je treba odločno napraviti konec, kajti nekaj časa sem se takšne epizode prepogostoma in prenesramno ponavljajo. Predvsem je treba opozoriti na odgovornost določenih krogov in oseb, ki spodbujajo mladinske voditelje skupin ekstremistov, tako da si lahko nekateri zanešenjaki celo pripisujejo vlogo «varuhov» nedotakljivosti italijanskega Trsta. Gre za groteskne stvari, ki se dogajajo tudi z blagoslovom eksponentov določenih združenj, od katerih je treba zahtevati, da obsodijo voditelje mladinskih sektorjev, sicer si bodo nakopali nase vso odgovornost. Ti ljudje naj vedo, da demokratične sile ne bodo trpele njihovih metod. Šolske oblasti pa je treba ponovno pozvati, naj poskrbijo za demokratično vzgojo novih pokolenj. Na vsak način pa je treba tem oblastem izraziti pritožbo tržaške občine zaradi dogodkov v «Verdiju», kajti dijaki so se udeležili proslave v imenu raznih šol in spremljati bi jih morali njihovi profesorji, kar se vsekakor ni zdelo, da se je zgodilo. Razen tega je treba tudi odločno pozvati oblasti, ki odgovarjajo za javno varnost, naj povečajo budnost, da se v bodoče preprečijo incidenti.

Objavljamo tako dolg izvleček iz Colonijeve izjave, ker kaže, da je morala KD tokrat odločno obsoditi fašistično razgrajanje in tudi zato, ker bi morale te besede veljati predvsem nekaterim voditeljem KD, ki sedijo v raznih združenjih skupaj s fašisti (v Legi Nazionale, ANC, VD, Gruppi Giovanili Adriatici itd.).

Svetovalec dr. Pincherle je v imenu PSI najprej omenil onesnaženje omenjene plošče, motenje ceremonije v «Verdiju» ter vzklike: Smrt Slovencem! V povorkah, ki so šle skozi mesto. Vse to se ne more smatrati za ločeno epizodo, marveč se mora vokviriti med splošno pomanjkanje politične vzgoje v Trstu. Dr. Pincherle je zatem navedel vzroke tržaške zaostalosti na tem torišču ter pokazal na odgovornost vlade, ki ni poskrbela, da bi se šole ukvarjale tudi s politično in moralno prevzgojo. Socialisti so še pred nekaj tedni obsodili sodelovanje tako imenovanih demokratičnih in fašističnih sil pod skupno krinko nacionalne obrambe ter opozoril na neofašistično propagando v šolah.

Na koncu je dr. Pincherle ponovno predložil resolucijo PSI, ki zahteva, naj se tudi v Trstu začne javni tečaj lekcij o fašizmu, kot so storili v raznih drugih mestih.

Zelo odločno je obsodil početje fašističnih tolp svetovalec KPI Calabria. Dejal je, da se je zaradi divjanja fašistov proslava stoletnice zedinjenja Italije popolnoma izrodila v šovinistično manifestacijo, ki je pokazala oživitev fašizma in nacionalne nestrpnosti. Dejal je, da je veseli, da se večina občinskega sveta strinja glede ostre obsodbe fašističnega početja. Nadalje je dejal, da so lahko fašistični študentje nemoteno prišli v dvorano, medtem ko ni mogel priti noter ravnatelj neke šole, ker ni imel vabila. Kako se je sploh moglo to zgoditi, ko so se glede tega dogovorili s šolskim skrbništvom? Calabria je tudi obsodil diskriminacijo v škodo ANPI in ANPPIA. Calabria je še vprašal, kdaj bodo pripravili načrt za postavitev spomenika odporniškemu gibanju.

Socialdemokrat Dulci je dejal, da se pridružuje obsodbi fašističnih razgrajačev, da pa je večina dijakov demokratičnih čustev; omenil je organizatorje razgrajanj ter odbor «za budnost», za katerega se res ne ve, nad čim mora «bdeti» v našem mestu, s čimer je dal razumeti, da bi morali ta odbor razpustiti.

Svetovalec dr. Simčič je obsodil gonjo proti Slovencem ter dejal, da so bili bridko presenečeni zlasti zato, ker so oblasti popolnoma pasivno dopuščale to gonjo. Rekel je, da je gonja protiustavna in v nasprotju s členom 3 posebnega statuta, ki prepoveduje razpihovanje narodnostne mržnje.

Dr. Jože Dekleva ni mogel spregovoriti iz formalnih razlogov, ker je ura, posvečena vprašanjem prej potekla, kot je prišel na vrsto. Drugi svetovalci so postavili še nekatera vprašanja v zvezi z raznimi upravnimi zadevami.

Med drugimi je svetovalec KPI Radich vprašal, ali se ne bi mogla tržaška občina sporazumeti z nabrežinsko, da bi sprejeli v tamkajšnji dom onemoglih nekaj tržaških starčkov, za katere tu ni prostora.

Sledil je upravni del seje, pri čemer so najprej odobrili sklep, s katerim so popravili krivico, ki se je dolgo let dogajala občinskim uslužbencem, sprejetih v službo pred 1. julijem 1923 in upokojenim pred 1. januarjem 1947. Sedaj jim bodo izboljšali pokojnine, če bo pokrajinski upravni odbor odobril sprejeti sklep. O njem se je razvila precej dolga diskusija. Nadalje so svetovalci odobrili sklep o zvišanju števila smetarjev od 361 na 413 in sklep o začasni zaposlitvi 15 smetarjev, ki jih ne bodo vključili v stalež.

Zatem je odbornik dr. Rocco podal poročilo o proračunu za leto 1961, o čemer bomo pisali prihodnjič. Končno je svetovalec dr. Babille spregovoril v diskusiji o zakonu za preureditev plovnih družb PIN.

Venec žrtvam nacističnega nasilja

Včeraj dopoldne je delegacija Zveze bivših partizanov tržaškega ozemlja in Zveze bivših političnih preganjancev položila venec na spominsko ploščo štirim mladim tržaškim antifašistom, ki so jih nacisti obesili dne 28. marca 1945. leta pred garažo v Ul. Massimo d'Azeglio. Lavorov venec krasita slovenska in italijanska trobojnica, ki ponazorujeta enotno borbo slovenskih in italijanskih antifašistov proti skupnemu sovražniku nacifašizmu.

Dve vsedržavni stavki

Zaradi enotne stavke delavcev popolno mrtvilo v pristanišču

Iz pristanišča ni moglo odpluti dvanajst ladij - Ustavljen avtobusni promet zaradi stavke uslužbencev

Danes je bila tudi v tržaškem pristanišču, kot po vsej Italiji, enotna stavka pristaniških delavcev, ki je v celoti uspela, saj se od skoro 1.200 pristaniških delavcev nobeden ni javil na delo. Zaradi stavke je bil promet v pristanišču ustavljen in je odplula iz Pomorske postaje samo potniška ladja «Vulcania», ki je že prej opravila vsa nakladanja.

Pristanišča pa ni zaradi stavke moglo zapustiti dvanajst ladij in to: «Barletta», «Messapia», «Mostar», Katy Maru», «Cleopatra», «Utrecht», «Baska», «Giulia», «Nino Bixio», «Fernanda», «Arfinn Stange» in «Teresita».

Stavka pristaniških delavcev je bila proglašena v vsedržavnem okviru in traja od 8. ure včeraj do iste ure danes. Do stavke je prišlo, ker so v zakonski načrt «Plan o obnovitvi Sardinije» vključili tudi člen št. 24, ki predvideva, da se uveljavi drugačen režim v tamkajšnjih pristaniščih in da se tako delavce odstrani iz življenja in upravljanja pristanišč. V vseh pristaniščih v Italiji obstaja namreč sistem pristaniških družb, ki jih upravljajo delavci sami in ki so edine pooblaščene, da opravljajo nakladanja, razkladanja ter druge pristaniške operacije. Ta sistem se je zaradi dobre kakovosti uslug že več desetletij dobro obnesel, veliki monopoli pa bi se ga radi iznebili in so že zabeležili več poskusov, da se odstrani. Primer Sardinije je torej samo eden izmed najbolj ostrih primerov, zaradi česar so tudi delavci tako odločno nastopili z enotno vsedržavno stavko.

Včeraj so tudi v Trstu stavkali uslužbenci zasebnih avtobusnih prog in je bila tudi ta stavka enotna ter proglašena v vsedržavnem okviru, ker so se 17. marca razbila v Rimu pogajanja za obnovitev delovne pogodbe. Stavka je bila stoodstotna in ni zapustil tržaških avtobusnih postaji noben avtobus, tudi ne avtobusi okoliških prog.

—«»—

Premiera v Novem gledališču

Antigona
Vittoria Alfierija

Lahko se postavi vprašanje, ali je bilo potrebno v Stalnem gledališču letos igrati še Alfierija. Po našem mnenju bi bilo prav lahko nadomestiti ga s kakim drugim avtorjem. Če pa je že bil sprejet v repertoar, potem zasluži vsekakor pohvalo Giuseppe Di Martino za režijo, s katero je le ustvaril dostojno predstavo. Zelo dobra je bila zamisel, da dela ni cepil na pet dejanj, temveč je presledek med dejanji označil le s kratko zatemnitvijo ter postavil samo en odmor med drugim in tretjim prizorom tretjega dejanja.

V delu nastopajo samo štirje igralci. Tirana Kreonta je igral Ottorino Guerrini v svojem znanem stilu, s katerim se ni znal prav oddaljiti od katerekoli druge svoje vloge. Antigono, to prostovoljno žrtev, ki kar hrepeni po smrti, je Anna Miserocchi dobro podala in isto velja za plemenitega Kreontovega sina Hajmona v interpretaciji Luciana Albericija. Nežno Polinejkovo vdovo je lepo upodobila Marisa Fabbri.

Pri predstavi sta sodelovala še Dino Predonzani (scena in kostumi) ter Fabio Vidali (glasba).

Premiera je bila dokaj slabo obiskana, kar ne more presenečati, saj Alfieri dandanes ni več avtor, ki bi polnil gledališča.

—«»—

Do 6. aprila podaljšan rok za prijave Vanoni

Ministrstvo za finance sporoča, da se lahko predložijo davčne prijave Vanoni okrajnim uradom za direktne davke do 6. aprila. Do tega podaljšanja roka za prijave Vanoni je prišlo v zvezi z napovedano stavko osebja finančne službe, ki bo od 29. do 31. marca. Ostane pa neizpremenjen rok 31. marec za pošiljanje prijav po pošti ali za prijave, ki se predložijo občinskim uradom.

Občina sporoča, da bodo naslednji občinski uradi tudi sprejemali prijave Vanoni (v uradnih urah od 10 do 14): v Ul. Marenzi 6, pri Sv. Mariji Magdaleni spodnji v Ul. Puccini 48, na Lonjerski cesti, v Ul. Gelsomini (Rojan), na Opčinah na Proseški cesti in na Proseku.

RAZNA OBVESTILA

Obvestilo članom Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov

Obveščamo člane Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov, da se v uradih obeh organizacij izdajajo potrdila za obnovo izkaznic za vstop na zelenjadni trg na debelo. Vsak prizadeti član naj prinese s seboj eno sliko.

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 29. marca z začetkom ob 19.30 film

MAČKA

(La gatta)

V glavnih vlogah F. ARNOULD in B. WICKI
Mladini pod 16. letom starosti zabranjen vstop.

GLEDALIŠČA

VERDI

Drevi ob 20.30 za red C v parterju in red A za galerijo zadnja predstava «Po...» G. Sonzogna, Menottijeve «Amahla in nočnih gostov» in Mascagnijeve «Cavalleria rusticane». Pri gledališki blagajni se nadaljuje prodaja vstopnic za obe predstavi.

TEATRO NUOVO

Drevi ob 21. uri za red ... predstava stalnega gledališča z Alfierijevo tragedijo «Antigono» v režiji Giuseppe ... Martina. Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni in pri ... srednji blagajni.

KINO

Fenice 15.30 «Bitka ...» Bradford Dillman, ... ker. Prepovedano mladini.
Excelsior 16.00 «Rdeči krog» ... nate Ewert, K. Musso...
Filodrammatico 16.30 Revija ... proti enemu» Na plazu ... rižanka v Rimu».
Grattacielo 16.00 «Bagdad...» Estmancolor. Georgia ... dy Vesel.
Arcobaleno 16.00 «Sosedova ... va je vedno bolj sočna» ... nicolor, Gary Grant, ... Mitchum, Jean Simmons.
Supercinema 15.30 «Ca Ca...» Frank Sinatra, Shirley ... Laine.
Alabarda 16.30 «Konstantin ... liki». Technicolor. Cornel ... de, Belinda Lee. Zadnji dan.
Aurora 16.00 «Ester in kralj»
Cristallo 15.30 «Veliki diktator» Charlie Chaplin.
Garibaldi 16.30 «Primer Dreyfus» Jose Ferrer, Leo Genn.
Capitol 16.30 «Podkupljeni ... mestu», Mamie Van Doren, Mickey Rooney.
Impero 16.30 «Pisma samostanske novice».
Italia 16.00 «Domov po ...» Eleonor Parker technicolor.
Massimo 16.00 «Venera ...» Technicolor Scilla Gabel, ... Lorenzon. Zadnji dan.
Moderno 15.30 «Male ženske» ... lizabeth Taylor, Janet Leigh, Rosanno Brazzi, technicolor.
Astra 16.00 «Krinka maščevanja».
Astoria 16.00 «Robinzonove ... godivščine», technicolor.
Vittorio Veneto 16.00 «Pogovori karmeličank», Jeanne Moreau.
Marconi 16.00 «Moj sin, ...» Gabin, Claudie Brasseur, ... povedano mladini.
Ideale 16.00 «Veliki ribič» ... nicolor.
Savona 16.00 «Morilci iz Bo...ja». G. Rolfe.
Odeon 16.00 «Hiro Hito (S... srečni)». Prepovedano mladini.

DAROVI IN PRISPEVKI

Za Zdenka Hrovatina darujejo: Mario Magajna 500, Olga ... 300 lir.

Za Zdenka Hrovatina darujejo: Ostrouška 1000, Suban ..., družina Colja E. 1000, Karel ... kolj 1000, S. Bole 500, Just... lja 500, Karlo Cok 1000 in ... ro Svab 500 lir.

Izpred porotnega sodišča

Dri obsojen: plačal bo odškodnino ter odsedel 4 in pol leta zapora

Obrambi ni uspelo prepričati sodišča, da je Raimondi podlegel zaradi padca v bolnišnici, a je dosegla občutno znižanje kazni

Sinoči je tržaško porotno sodišče obsodilo Lionella Drija na 4 leta in 6 mesecev zapora zaradi umora 54-letnega mesarja Umberta Raimondija. Poleg tega je porotno sodišče sklenilo, da ne bo imel obsojenec za 5 let dostopa do javnih služb ter da bo moral plačati 150.000 lir zastopniku zasebne stranke in 100.000 lir odškodnine zasebni stranki. Slednjo vsoto bodo pa podarili, kot je to že poudaril zastopnik zasebne stranke, neki dobrodelni ustanovi.

S sinočnjo razsodbo se je končal proces, ki je že teden dni vzbujal pozornost tržaškega občinstva. Glavni obrisi tega procesa so znani vsem našim bralcem ter se zato ne bomo zgubljali v podrobnostih, ki ne morejo osvetliti bistva dogodkov, ki so se odigrali v noči med 26. in 27. novembrom lanskega leta. Naj ponovno orišemo samo nekatera bistvena dejstva, okoli katerih so se vrteli os celotnega dokaznega postopka na kazenski razpravi kakor tudi govori zastopnika zasebne stranke in državnega tožilca ter zagovora odvetnika Prestija in odvetnika Bertona. Medtem ko je državni tožilec trdil, da ni nastopil med udarcem s pestjo in smrtjo Umberta Raimondija nikakršen drug dogodek, ki bi lahko samostojno povzročil smrt omenjene osebe, je obramba trdovratno skušala dokazati, da je do smrtnega primera lahko prišlo zaradi nekega drugega akta, in sicer v bolnišnici.

Ves proces se je v svojem nadaljnjem razvoju pravzaprav gibal med tema dvema vprašanjema: Raimondijevo smrt je zakrivil prvi udarec s pestjo, ali pa morebitni padec v bolnišnici? Vsa razprava in do neke mere tudi včerajšnja razsodba nista odgovorili dokončno in izčrpno na to vprašanje. Res je, da so porotniki obsodili obtoženca zaradi neke posebne vrste nenamernega umora («omicidio preterintenzionale»), toda z druge strani je tudi res, da so do tega zaključka prišli pravzaprav zaradi pomanjkanja dokazov morebitne smrti, ki bi bila posledica določenega dogodka, ki se je odigral v splošni bolnišnici v omenjeni noči. Ali bolje povedano: porotniki so obsodili Drija na skoraj pet let zaporne kazni, ker so menili, da je prav on s svojim udarcem s pestjo zakrivil Raimondijevo smrt, dočim je bil morebitni padec slednjega s postelje nepomemben za celotni fizično-patološki proces, ki je Raimondija pahnil v smrt.

Drijeva obramba je včeraj poskušala vse mogoče in nemogoče, da bi svojega varovanca rešila hude obtožbe, ki ga je težila. Po italijanskem zakonu se namreč tovrstni zločin kaznuje z zaporno kaznijo od 10 do 18 let zapora. Državni tožilec je sicer že zahteval, da se obtožencu prizna olajševalna okoliščina izzivanja. Kljub temu pa je vseeno zahteval, naj sodišče prizna Drija za krivega ter mu prisodi 6 let in 8 mesecev zapora. Drijevi obrambi sta ostali odprti v tem primeru dve poti: prva je težila za tem, da se dokaže, da Dri sploh ni zakrivil inkriminiranega dejanja, ker je Raimondijeva smrt bila pač posledica nekega drugega dogodka (padca s postelje v bolnišnici), ki ga Dri ni zakrivil. Druga pa je lahko zasledovala samo cilj, da prepriča porotnike o nujnosti, da priznajo obtožencu splošne olajševalne okoliščine, ki bi lahko še znižale zaporno kazen, ki jo je zahteval državni tožilec. V tem pogledu je Drijeva obramba žela določen uspeh. Ni se ji posrečilo, da bi spravila na svobodo svojega varovanca, toda znižala mu je zaporno kazen od 6 let in 8 mesecev na 4 leta in 6 mesecev zapora. Odvetnik Presti se je do kraja boril za to, da bi dokazal učinkovitost pri Raimondijevi smrti njegovega drugega padca v bolnišnici. Ta padec so navsezadnje priznali vsi, vključivši tudi javnega tožilca, ki je dejal, da dopušča, da je Raimondi padel s postelje. Obrambi pa ni uspelo dokazati, da je bil prav ta padec edini in odločilni činitelj, ki je povzročil Raimondijevo smrt.

Ne bomo se tu spuščali v analizo razlogov, ki so narekovali porotnemu sodišču včerajšnjo razsodbo. S čisto formalno-pravnega stališča in verjetno tudi s stališča resnice, je ta razsodba pravilna. Vendar pa je sklep porotnega sodišča potisnil v ozadje določena vprašanja, ki se tičejo odgovornosti uprave splošnih bolnišnic.

V začetku včerajšnje razprave je najprej spregovoril odvetnik Presti, ki je v svojem triurnem govoru skušal dokazati, da Dri ni hotel Raimondijeve smrti ter da je svojega prijatelja udaril s pestjo, ker ga je ta pač izzval. Skušal je tudi dokazati, da je Raimondi umrl zaradi drugega padca v bolnišnici. Tudi odvetnik Berton je v svojih izvajanjih stremel k istemu cilju. Vendar pa se ni zavzel toliko za oprostitev svojega varovanca zaradi nekakšnega pomanjkanja dokazov, kakor za nujnost, da mu sodišče prizna splošne olajševalne okoliščine. Kot smo že rekli, je obrambi ta naloga uspela.

Za odvetnikom Bertonom je spregovoril na kratko zastopnik zasebne stranke odvetnik Nardi in takoj za njim javni tožilec. Sledile so še kratke intervencije obeh zagovornikov, nakar so sodniki odšli v posvetovalnico. Pol ure kasneje je predsednik porotnega sodišča dr. Rossi prečital razsodbo.

Huda prometna nesreča pred palačo Telve

Pedal mopeda predrl mladeniču stopalo

Gasilci so morali pedal odstraniti z varilnim aparatom

Prometna nesreča, ki se je zgodila včeraj okoli 17. ure na Trgu Oberdan, ali bolje povedano pred palačo Telve, je hudo prizadela 17-letnega Claudia Maurinija in globoko presunila vse, ki so se zbrali na mestu nesreče po usodnem trčenju avta «Fiat 600», ki ga je šofiral 28-letni Luciano Semeraro iz Ul. Diaz 19, z mopedom, s katerim se je peljal imenovani Maurini, ki je doma iz Vicolo Castagneto 27.

Skoraj 2000 oseb je prisostvovalo na omenjenem trgu mučnemu žaganju z varilnim aparatom mopedovega pedala, ki je vse skozi predrl mladeničevo desno stopalo. Šele potem ko se je gasilcem posrečilo, da so odžagali pedal, je rešilni avto lahko prepeljal ponesrečenca v bolnišnico, kjer so ga zdravniki operirali, odstranivši mu kovinski predmet iz stopala. Maurini se bo moral zdraviti v bolnišnici približno 30 dni.

Do nesreče je prišlo, kot smo že omenili, zaradi trčenja med mopedom, ki ga je vozil Maurini, z avtom «Fiat 600». Maurini je privozil iz Ul. Beccaria, medtem ko je Semeraro privozil iz Ul. Carducci ter je bil namenjen v Ul. Giustiniano.

—«»—

IZPRED KAZENSKEGA SODISCA

Za ukradeni šivalni stroj bo presedel 6 mesecev

Pred kazenskim sodiščem, ki mu predseduje dr. Boschini, se je moral zagovarjati včeraj 39-letni krojač Viktor Škrjanc, ki je bil obtožen, da je svojemu gospodarju ukradel šivalni stroj znamke «Singer» in en par hlač. Obtoženec je zagrešil tatvino, tako je trdila obtožnica, v delavnici, ki je last nekega Maria Zanardija v Ul. Slataper 2.

Zanardi je sprejel Škrjanca na delo že pred leti. V septembru 1959. leta mu je Škrjanc odnesel omenjena predmeta ter mu povzročil škodo v znesku 50.000 lir. Škrjanc se je zagovarjal, da je to storil, ker mu je lastnik dolgoval razne zneske denarja, in sicer zaradi prilastitve nekaterih kosov blaga, ki jih je potem zastavil v javni zastavljalnici. Oškodovana zasebna stranka pa je uporno trdila, da to ni res. Sodišče je obsodilo Škrjanca na 6 mecesev zapora in 12.000 lir globe.

* * *

Kazensko sodišče, ki mu predseduje dr. Edel, pa je obsodilo neko mlado služkinjo na 3 mesece zapora in 3.000 lir globe zaradi tatvine.

Maria Jurincich je služila pri Brunu Merluzziju v Drevoredu XX. septembra. 22. novembra 1959. leta zvečer je dekle ostalo samo na domu. Obtožnica je trdila, da je ob tej priložnosti vzela iz gospodarjeve denarnice 20.000 lir. Služkinja je kasneje priznala, da je sicer res ukradla denar, toda le 10.000 lir. Še istega večera je šla v neko plesno dvorano, kjer je porabila 330 lir. Policiji se je posrečilo, da je zasegla 9.670 lir.

—«»—

Posledice trčenja v filobus proge 19

S pridržano prognozo so sprejeli včeraj popoldne nekaj čez 13. uro v splošno bolnišnico 18-letnega Lucia Lucia iz Ul. Boito 6 in njegovega 13-letnega brata Giovannija Lucia, ki sta se hudo ponesrečila na Žaveljski cesti.

Nekoliko prej sta se brata peljala proti Miljam z avtom Fiat 1200, ki je last Daria Boscola iz Ul. Besenghi 43. Avto je šofiral Lucio Lucio. Kakih 150 m pred križiščem, je Lucio nenadoma zaobrnil krmilo na levo, zaradi česar je treščil z vso silo v filobus proge 19, ki mu je prihajal nasproti. Silovit udarec je odbil osebni avto kakih 5 metrov nazaj, medtem ko je filobus nadaljeval svojo pot še kakih 10 metrov naprej.

Pri nesreči sta se oba brata hudo ponesrečila. Prepeljali so ju v splošno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da si je Lucio razbil lobanjo ter zadobil še vrsto drugih ran in poškodb. Tudi Giovanni Lucio se je hudo poškodoval po glavi in drugih delih telesa. Škoda na avtomobilu je zelo velika.

Pri nesreči sta se poškodovali tudi dve potnici v avtobusu. Maria Cittar por. Pastorich stara 33 let iz Ul. Boito 4 je končala na opazovalnem oddelku, kjer se bo morala zdraviti zaradi raznih poškodb od 3 do 5 dni. Maria Felicinovich stara 15 let pa se bo morala zdraviti zaradi živčnega šoka od 2 do 3 dni.

—«»—

Zopet samomor

V zgodnjih urah včerajšnjega dne so pripeljali v splošno bolnišnico 58-letno Nello Della Zonta por. Biasol iz Ulice Commerciale 26, ki si je vzela življenje s tem, da je skočila iz prvega nadstropja svojega stanovanja. Zdravniki so ugotovili, da si je zlomila desno stopalo ter živčni šok, toda ob 17.15 je Della Zonta preminila.

MALI OGLASI

ZNANA GOSTILNA išče kuharico. Telefonirati na št. 95-577.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792

Novo:
Gyula Illyas: MADŽARSKE PRAVLJICE 1150 lir
Gyula Illyas: NOVOGRSKE PRAVLJICE 1170 lir

Intersind ni prav ničesar popustil

Napet položaj med pogajanji o Tržaškem arzenalu in Sv. Roku

Pogajanja so se skoro razbila in so jih odložili na posredovanje vladnega generalnega komisarja

Pogajanja o proizvodni nagradi za delavce Tržaškega arzenala in ladjedelnice Sv. Roka so se tudi včeraj zaključila brez rezultata in je nekaj časa sploh kazalo, da se bodo razbila.

Dopoldne ob 11. uri so se na Intersindu sestali predstavniki ravnateljstva Tržaškega arzenala in sindikalisti. Obe stranki sta vztrajali na svojih stališčih: ravnateljstvo in Intersind na 15.000 lir proizvodne nagrade, sindikalisti pa so zahtevali enak postopek kot za uslužbene pri CRDA. Na teh dveh diametralno nasprotnih stališčih so se tudi razšli in bi se pogajanja razbila, če ne bi posredoval vladni generalni komisar dr. Palamara, ki je poklical sindikalne predstavnike na razgovor. Zagotovil je svoje posredovanje, vendar pa je od sindikalnih predstavnikov zahteval, da omogočijo določen čas, da se bo lahko obrnil na odgovorne urade.

Na tej osnovi so delavci na skupščini, ki je bila popoldne, sklenili rok 48 ur, da se celotno vprašanje reši. Zvečer pa so se ponovno pričela pogajanja na Intersindu, ki niso privedla do ničesar bistveno novega. Sklenili so, da se danes dopoldne ponovno sestanejo.

—«»—

Ukinjen sprejemni izpit na srednje šole

Iz Rima poročajo, da je minister za šolstvo Bosco poslal šolskim nadzornikom okrožnico, s katero se ukinja sprejemni izpit za srednjo šolo in da se lahko učenci, ki imajo spričevalo osnovne šole, vpišejo z enostavno prošnjo. Ta ukrep je izdan začasno kot nekak poskus na osnovi razprave šeste komisije senata, ki je proučila člen 4 zakona št 904. Sprejemni izpit za šolsko leto 1960-61 ostane samo za one, ki nimajo izpričevala osnovne šole in so dovršili, ali bodo dovršili do 31. decembra, deseto leto. V takem primeru je treba poslati prošnje načelnikom srednjih šol do 31. maja.

—«»—

Drugi kanal TV in Trst

Iz Rima poročajo o delih za vzpostavitev naprav za drugi kanal TV. Konvencija zaključena z RAI predvideva, da bo do decembra 1962 zgrajenih 42 oddajnikov in med njimi tudi oddajnik v Trstu. Predvidoma bodo do konca oktobra letošnjega leta dokončani oddajniki, ki bodo zagotovili televizijski sprejem drugega kanala približno polovici Italije (med njimi ni vključen Trst), medtem ko bodo ostali oddajniki pričeli delovati spomladi-poleti 1962.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO!

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNISTVO
TRST - UL. MONTECCHI 6-II
TELEFON 93-808 IN 94-638
Poštni predal 559
PODRUŽNICA GORICA
Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82
UPRAVA
TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338
NAROCNINA
Mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375
OGLASI
Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi.
Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Izdaja in tiska ZTT. Trst

Motorna ladja «Baška» prvič v našem pristanišču

Nova ekspresna proga proti Daljnemu vzhodu

Nova ladja, ki ima 6.500 ton nosilnosti, je najmoderneje opremljena in služi za kakršenkoli prevoz tovora

V Novem pristanišču, in sicer pri hangarju št. 58, je včeraj dopoldne pristala nova jugoslovanska tovorna motorna ladja «Baška», ki je priplula iz Benetk. Ladja je komaj pred nekaj dnevi prišla iz splitske ladjedelnice, kjer so jo zgradili, in bo danes popoldne odplula na Reko.

Ob tej priložnosti je pomorska agencija «Nord-Adria» priredila v imenu reške družbe «Jugolinija» sprejem, katerega so se udeležili številni predstavniki pomorskih družb in spediterjev. Vsi so izrazili zelo ugodno mnenje o novi ladji, ki bo vzdrževala ekspresno progo med Jadranom in Daljnim vzhodom ter Japonsko.

Motorna ladja «Baška», kateri bodo v kratkem sledile še tri enake ladje, je opremljena in grajena po najmodernejših načelih pomorske tehnike. Dolga je 136 metrov in ima 6500 ton nosilnosti. V skladiščih je prostora za 400 tisoč kubičnih čevljev žita in 360.000 kubičnih čevljev blaga v zavojih, poleg tega pa še 40.000 kubičnih čevljev prostora v hladilnikih ter 24.000 kubičnih čevljev prostora v posebnih cisternah za prevoz raznih olj. Polno naložena doseže ta ladja 18 vozlov brzine na uro.

Motorna ladja «Baška» lahko torej opravi kakršenkoli prevoz blaga in v vseh pogojih. Mimogrede naj omenimo, da lahko v njenih hladilnikih vzdržujejo stalno enotno temperaturo do —20 stopinj C.

Na ladji je tudi šest prostornih kabin, ki lahko sprejmejo 12 potnikov. Kabine so luksuzno opremljene in vsaka ima tudi svojo kopalnico. V kabinah — kot po vsej ladji — so klimatske naprave, ki omogočaj regulíranje notranje temperature. Na ladji je tudi moderno opremljen salon za potnike z dobro založenim barom.

Ladja je v Benetkah vkrcala 200 ton tovora in prav toliko ga bo vkrcala tudi danes v Trstu. Okoli 17. ure bo odplula na Reko, kjer bodo dopolnili tovor, nakar bo ladja odplula na svoje prvo potovanje proti Daljnemu vzhodu.

Jugoslovanska motorna ladja «Baška», ki otvarja novo progo proti Daljnemu vzhodu in Japonski

Kino na Opčinah

predvaja danes 29. in jutri, 30. t. m. film

PATER MANISCO IŠČE NEPRILIK...
(Fra Manisco cerca guai)
ALDO FABRIZI
MARISA MERLINI · RICCARDO GARRONE · LUISELLA BONI
CARLO CROCCOLO · NINO VINGELLI
MAURIZIO ARENA
ARMANDO W. TAMBURELLA · RAFFAELE COLAMONICO
Produzione INDIPENDENCE FILMS

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 28. marca se je rodilo v Trstu 7 otrok, umrlo je 8 oseb.

RODILI SO SE: Marina Matiz, Mauro Pitacco, Lorenzo Fragiacomo, Marina Mislei, Gottardo Maurizio, Antonella Tafuri in Fabio Strechelli.

UMRLI SO: 73-letni Oscar Mosetti, 58-letna Rosina Eller por. Scheriani, 58-letna Elisabetta Fiorentino por. Gerbi, 37-letna Laura Renata Grandi, 72-letni Serafino Andreini, 75-letni Giuseppe Manzin, 77-letna Maria Marangon vd. Dodi in 5 mesecev star Carlo Giovanni Polonio.

—«»—

NOCNA SLUZBA LEKARN

INAM - Al Cammello, Drevored 20 septembra 4; Godina, Trg sv Jakoba 1; Sponza, Ul. ... to-sino 9 (Rojan); Vielmetti, ... Valmaura 10; ... trg 12.

Valute

	Trst
dolar	624.—
švicarski frank	144.65
funt šterling	1748.—
francoski frank	126.88
marka	157.25
šiling	23.95
dinar	—.70
marengo	4825.—
zlato	707.—

VČERAJŠNJE CENE NA TRGU NA DEBELO

(V prvem stolpcu so ... nižje cene, v drugem ... višje, v 3. prevladujoče)

pomaranče
limone
jabolka I.
jabolka II.
hruške I.
hruške II.
pesa
artičoke
brokoli
cvetača
cikorija
čebula
koromač
razna solata
prva solata
zeleni radič I
zeleni radič II
zelena
špinača
krompir
grah

Večina blaga se prodaja ... prevlad. ceni (3. stolpec)

Široka popisna anketa prebivalstva v Jugoslaviji 31. t.m.

Tudi pri popisu prebivalstva bodo spoštovali dvojezičnost

Slovenski in italijanski popisni obrazci in plakati na Koprskem - Popisnica - Gospodinjski list - Stanovanjski list

Kot smo že na kratko poročali pred časom bo 31. t. m. izvršen v Jugoslaviji popis prebivalstva. Ker gre za prvo res izčrpno tovrstno akcijo v sosedni državi, je prav, da si nekoliko ogledamo na kaj vse bodo morali državljani v okviru te akcije odgovarjati, oziroma kakšne podatke bodo zahtevali od njih trije obrazci, ki jih bodo morali izpopolniti.

Še prej pa velja vsekakor, posebno še glede na naše specifično slovenske prilike v Italiji, povedati, da bodo na področjih kjer živijo v Jugoslaviji posamezne narodne manjšine popisni obrazci dvojezični, kakor so tudi dvojezični plakati, ki opozarjajo državljane na ta popis, kot je razvidno iz fotografije, ki jo objavljamo in ki je bila posneta v Kopru. Pripadniki italijanske manjšine v bivši coni B in drugod, kjer živijo, in ki ne obvladajo slovenskega jezika bodo tako lahko brez težav in brez iskanja pomoči izpolnili dokaj komplekne obrazce. Jugoslovanske oblasti so s tem samo še enkrat pokazale, da je za nje vprašanje dvojezičnosti na področjih narodnih manjšin nekaj popolnoma naravnega, ne glede na to, če jih o tem obvezujejo ali ne določene mednarodne, oziroma dvostranske pogodbe. Spominjamo se, da pred časom kaj takega v Italiji niso upoštevali niti takrat, ko je šlo za popis stalno živečih tujih državljanov na področju Italije, da niti ne navajamo vseh drugih številnih formularjev, veljavnih za tržaško področje, ki so izključno v italijanščini, čeprav bi morali biti dvojezični kot to predvideva londonski sporazum.

Osebna popisnica

Osebno popisnico bo moral izpolniti vsak državljan. Oseba, ko je ob popisu v kraju, kjer stalno stanuje, se popiše kot — prisotna v tem kraju. Oseba, ki ob popisu ni v kraju, kjer stalno stanuje, ker je na potovanju, na šolanju, v JLA, na zdravljenju in podobno, se popiše v svojem gospodinjstvu kot — začasno odsotna, tam pa, kjer je ob času popisa, kot — začasno prisotna. V osebni popisnici (obrazec PS-1) bo treba poleg priimka, imena, rojstnih podatkov in kraja stalnega stanovanja, navesti, če oseba v tem kraju ne stanuje ves čas od rojstva, od kod se je priselila in kdaj. Nadalje bo treba navesti kraj zaposlitve, zakonski stan, ženske bodo morale odgovarjati o številu živorojenih otrok, pri čemer napišejo število zakonskih in nezakonskih živorojenih otrok in koliko od teh otrok sedaj še živi. Nadaljnja vprašanja se nanašajo na državljanstvo, narodnost (pri čemer je za otroke pod 10 leti odločilna izjava staršev), materin jezik, pismenost, šolsko izobrazbo, poklic, poklic vzdrževalca, položaj v poklicu, kvalifikacijo (stopnjo strokovne izobrazbe), način pridobitve kvalifikacije, panogo dejavnosti in ime podjetja, ustanove, delavnice, zadruge, itd. kjer državljan dela.

Gospodinjski list

Gospodinj list (obrazec PS-2) se izpolni za vsako družino ali skupnost, katere člani skupaj stanujejo in trošijo svoje dohodke, pa tudi za vsakogar, ki živi sam ali stanuje skupaj z drugimi, toda skupaj z njimi ne troši svojih dohodkov. V popisnem listu bo treba navesti priimek in ime osebe, na katero se glasi gospodinjski list, skupno površino vseh obdelovalnih in neobdelovalnih zemljišč, ki so last kateregakoli izmed članov gospodinjstva, vir dohodkov gospodinjstva (izključno kmetijstvo, kmetijstvo in nekmetijska dejavnost, izključno nekmetijska dejavnost), seznam članov gospodinjstva, glede na stanje 31. marca 1961 ob 24. uri (v rubriko Seznam članov gospodinjstva je treba vpisati vse člane gospodinjstva, ki so bili za časa popisa prisotni v kraju, kjer gospodinjstvo stalno stanuje, kakor tudi tiste, ki so bili začasno odsotni. Člane gospodinjstva je treba vpisati po vrsti tako, da se v prvo vrstico vpiše oseba, na katero se glasi Gospodinjski list, nato člani njegove ožje družine (zakonec in otroci) na koncu pa še ostali člani družine, sorodniki in drugi člani gospodinjstva). V seznam začasno prisotnih pa mora popisovalec vpisati vsakogar, ki sicer ni član gospodinjstva, pa ga ob popisu najde v gospodinjstvu.

Stanovanjski list

Stanovanjski list (obrazec PS-3) se izpolni za vsako nastanjeno stanovanje, pri čemer se kot stanovanje pojmuje gradbeno povezana celota, namenjena za stanovanje, sestavljena iz ene ali več sob z ustreznimi pomožnimi prostori ali brez njih in z enim ali več posebnih vhodov. Deljeno stanovanje, t. j. stanovanje, ki ga zaseda dvoje ali več gospodinjstev, pa ni gradbeno predelano, se šteje kot eno stanovanje. Stanovanjski list se izpolni tudi za nastanjene prostore, ki niso urejeni kot stanovanje po gornji definiciji, pa so ob času popisa nastanjeni kot na pr.: prostori za skupinsko stanovanje (domovi, internati, samska stanovanja hotelskega tipa in podobno) nastanjeni poslovni prostori in zasilno nastanjeni prostori (kleti, podstrešja, garaže itd.).

V zvezi s stanovanji bo treba odgovarjati podrobno na vprašanja o velikosti in sestavi stanovanj (skupna površina, podatki o sobah, površina kuhinje, površina vseh pomožnih prostorov) o kuhinjah (z zidanim štedilnikom, vodovodno pipo, kako so stene pokrite s ploščicami, kakšna so tla), o kopalnicah (s kadjo, samo s prho), o straniščih (z izpiranjem, brez izpiranja, v stanovanju, izven stanovanja, v isti zgradbi, na dvorišču), o napeljavah v stanovanju (elektrika, plin, vodovod, kanalizacija), o ogrevalnih napravah (centralna, etažna, električni ali plinski radiatorji, lončene in druge zidane peči, premične peči), o lastništvu stanovanja (družbeno, zasebno), o legi stanovanja v zgradbi (pritličje, nadstropja itd.), o kategoriji stanovanja (po točkah), o mesečni stanarini za vse stanovanje. Nadaljnji podatki, na katero bo odgovarjajal popisovalec, pa se nanašajo na podatke o zasedenosti stanovanja ter na podatke o zgradbi, v kateri je stanovanje, pri čemer gre za leto zgraditve zgradbe, višino zgradbe v nadstropjih, vrsto zgradbe in material iz katere je zgrajena.

Kot vidimo gre torej res za izčrpen popis, ki bo v bistvu nudil tudi prikaz ne samo številčnega, temveč tudi kulturnega in predvsem socialnega stanja jugoslovanskih državljanov oziroma prebivalstva, ki bo 31. marca 1961 živelo na področju Jugoslavije.

Dvojezični plakat obvešča prebivalce na Koprskem o popisu prebivalstva 31. t. m.

Italijansko-avstrijski spor za kos obmejne gorske zemlje

Tolomei-akrobat v poitalijančevanju južnotirolske dežele in nemških imen

Spomenik fašističnemu geniju z Mussolinijevo podobo na konju - krona izvršene «dozdevne» denacionalizacije - Upravičena borba, toda napačna sredstva zanjo

Leta 1027 podeli cesar briksenškemu škofu grofiji Norital in Inntal onstran Brennerja; leta 1091 pa še grofijo Pustrisso. Južno od tod je na isti način dobil tridentinski škof leta 1002 tridentinsko in leta 1027 še bocensko grofijo.

Edina grofija, ki je ostala v posvetnih rokah je bila Vintschgau. Okoli leta 1100 so si tamkajšnji grofje zgradili severno od Merana grad Tirol po katerem so dobili ime. V začetku so imeli le nekaj posesti znotraj svoje grofije, toda že zgodaj so jo začeli širiti na škodo svojih sosedov, škofov iz Chura, Briksena in Tridenta. Posest škofa iz oddaljenega Chura v povirju Adiže je kaj kmalu padla v roke tirolskim grofom, ki so si v kratkem času začeli prisvajati tudi chursko zemljo onstran prelaza Resie, v dolini reke Inna. Okoli leta 1170 so po gospodih iz Greifensteina podedovali njihovo posest v okolici Bocna in odvetništvo nad posestmi tridentinske škofije, ki so ga potem izkoriščali za prisvajanje teh istih. Slednjič je tridentinskemu škofu ostalo na desnem bregu Eisacka le mesto Bocen, a še tega je leta 1531 prepustil tirolskim grofom.

Odvetniki briksenške škofije so bili bavarski grofje, ki so se po glavnem gradu svojih posesti, obsegajočih med drugim tudi Vipavo, Postojno in Kamnik, imenovali gospodje z Andechsa. Z odvetniško častjo je bila povezana grofija Norital. Toda posest te se ni zdela gospodom Andeškim zadostna odškodnina za njihovo varstvo briksenškega škofa pred nasiljen posvetne gospode in so si sčasoma prilastili skoraj vse njegove posesti. Ko pa so leta 1209 padli v nemilost pri cesarju, se je polastil odvetniške časti in z njo združenih posesti grof tirolski. Leta 1232 jih je sicer moral na cesarjev ukaz vrniti Andeškim, a ne za dolgo.

V naslednjih letih pripadejo tirolskemu grofu Albertu III. kot možu Ute iz Lechsgemuenda obširne posesti v Pustriški dolini in zgornjem porečju Drave. Svoji hčeri, Elizabeto in Adelhajdo, poroči z Otonom, zadnjim grofom iz rodbine Andechs in z goriškim grofom Majnhardom, tretjim svojega imena. Zadnja Albertova pridobitev je dediščina gospodov iz Eppana (Appiano), ki mu prinese leta 1248 ozemlje na desnem bregu Adiže od Bocna do Merana ter dolino Ulten (Val d'Ultimo) nasproti Merana.

Ko 22. julija 1253 umre brez moških potomcev zapusti vso posest zetu, Majnhardu Goriškemu, ki si kot najbližji sorodnik (po ženi) brezuspešno lasti posest nekaj prej izumrlih gospodov z Andechsa. Kar ne uspe njemu, uspe njegovemu sinu Majnhardu IV., ki ob delitvi očetovih posesti z bratom Albertom leta 1271 dobi njihov zahodni del, ki se že tedaj imenuje grofija Tirolska (comitatus et dominium Tirolis). V nekaj letih si pridobi vso srednjo dolino Inna od prelaza Arlsberg pa do reke Ziller ter vso andeško dediščino na sedanjem Južnem Tirolskem.

Tako je nastala dežela, ki je po glavnem gradu svojih gospodov dobila ime Tirolska. Ko je leta 1363 prešla pod Habsburžane je postalo središče dežele mesto Innsbruck in njeno staro jedro, danes italijansko «Zgornje Poadižje», je postalo obrobni del. Habsburžani so to svojo pomembno posest ob glavni poti iz Nemčije v Italijo skrbno širili. Leta 1507 so si pridobili dolino Inna navzdol do Kufsteina, 1518 Roveretto, 1531 mesto Bocen in končno v času Napoleonovih vojsk še ostali del kneževine tridentinskega škofa tako, da je Tirolska zadobila meje, ki jih je ohranila do leta 1918.

V preporodnem navdušenju za narodno zedinjenje je najprej nastala slavna krilatica Trento-Trieste, ki je spravila številne Italijane do prepričanja, da se iz Trsta pride v Trident kar čez most, kot iz Pešte v Budim. Medtem pa se je porodil «beraški imperializem», ki si je za opravičilo za svoj pohlep po tuji zemlji izmislil bajko o naravnih ali zemljepisnih mejah Italije. V našem primeru bi bila to razvodnica med vodami, ki tečejo v Jadransko morje in onimi, ki se posredno izlivajo v Črno morje.

Zdaj ni bilo več dovolj zahtevati Tridentinsko in Trst, temveč ves južni del Tirolske ter vso tako zvano Julijsko Benečijo. Hoteč si prisvojiti v imenu narodnega zedinjenja narodnostno tuje ozemlje so bili tedanji oblastniki v nerodnem položaju. «Hočemo Tirol» je zvenelo preostro in izdajalsko. Prikriti je bilo treba, da gre za tujo deželo in zato si je prosluli Ettore Tolomei leta 1906 izmislil ime Alto Adige, ki je po italijanski zasedbi leta 1918 postalo uradno. Po nastopu fašizma se je za Tolomeia začel zlati vek. Pod njegovim vodstvom so leta 1923 z istim kraljevim odlokom št. 800 kot pri nas spremenili vsa krajevna imena v izmišljena italijanska. Še istega leta je mož postal senator in ko so fašisti ustanovili poseben Studijski inštitut za Zgornje Poadižje, je on postal njegov ravnatelj. Temu inštitutu je bila poverjena naloga, da skupno z Vojaškim geografskim inštitutom opravi revizijo krajevnih imen in izda zgornjepoadiški toponomastični besednjak. Kot pišeta Salvatorelli in Mira v Zgodovini Italije v fašističnem obdobju, je bil Tolomei «pravi akrobat v poitalijančevanju pokrajine, zlasti pa v iskanju italijanskih korenov nemških imen. Posledica so bile smešne in grde nadomestitve Sterzinga z Vipitenom ali Rosengartena s Catinacciom.» Ker je nemogoče dokazati, da gre za italijansko pokrajino so po fašističnem običaju privlekli na dan Rimljane in začeli dokazovati «izvorno latinstvo» dežele. Tolomei je bil tudi merodajen za določanje kateri priimki imajo romanski koren, ko je bil izdan leta 1927 kraljevi odlok štev. 17, kasneje raztegnjen tudi na naše kraje, ki je določal, da se «popravijo» vsi priimki italijanskega ali latinskega izvora, kakorkoli prevedeni ali popačeni v tuje jezike. Po velikih «uspehih» pri tem početju in po popolnem «popravilu» in «očiščenju» Južne Tirolske so leta 1936 postavili pri Waidbrucku tedaj že z dvema «popravljenima» imenoma Ponte all'Isarco in Ponte Gardena, spomenik fašističnemu geniju z Mussolinijevo podobo na konju (kot na pročelju tržaške univerze) in l. 1938 je Ettore Tolomei postal grof.

Nova, povojna, za manjšine zgolj na papirju demokratična Italija je mislila, da je s preimenovanjem Mussolinijevega spomenika v spomenik italijanskega genija vse uredila. Vedno silno občutljiva za «žalitev» «svetih čustev» in «skrunitve» «svetih krajev» tipa Trga Unità pri nas, ni pomislila, da je tak spomenik italskega genija sredi nemškega ozemlja žalitev za tamkajšnje prebivalstvo, kot so za nas žalitev tisti toskanski volkovi, ki pri Stivanu s požrešnimi gobci hlastajo proti slovenski zemlji.

Pozabljajoč vse to, ta nova Italija vneto nadaljuje z že pod ducejem začetim naseljevanjem Italijanov s slabo prikritim namenom, da spravi domače prebivalstvo v manjšino in ga sčasoma ekonomsko in kulturno zaduši. Zato je popolnoma upravičen in razumljiv odpor Tirolcev proti vladnemu početku, le sredstva so slabo izbrali.

S. P.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

August Černigoj v Jakopičevem paviljonu

Umetniške vrednote, ki se že dotikajo absolutnosti...

23. marca je bila v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani otvoritev razstave novih del priznanega tržaškega mojstra, ki ji je ob številni udeležbi tukajšnje kulturne javnosti in generalnega konzula v Trstu dr. Voduška prisostoval tudi sam. Neizpremenjeno mladosten in živahen je ob prijetni koktailski postrežbi besedoval z obiskovalci in jim dajal pojasnila, ki so si jih želeli. Razstava je tudi zunanje razporejena z znanim mojstrovim estetskim okusom, tako da so v osrednji dvorani razstavljena olja, o katerih je Vaš tržaški recenzent že pisal, na desni risbe in barvne monotipije, na levi pa grafike v različnih tehnikah, ki jih Černigoj v vseh odtenkih obvlada.

Kolikšno je zanimanje za Černigojevo razstavo, naj pove primer, ki se mi je pripetil ob otvoritvi, ko sem komaj dobro vstopil v dvorano in spregovoril z mojstrom dve, tri besede. Neka obiskovalka me je poklicala ob stran in želela, da pobaram prijatelja Černigoja za ceno ene izmed risb, ki si jo je želela pridobiti kot trajno last, ker ji je bila izredno všeč.

Da je Černigoj zlasti v risbi in grafiki izreden mojster, je bilo že ponovno povedano. Obvlada najrazličnejše tehnike in njihove kombinacije in pri ogledu naravnost čutiš umetniško silo, ki jo ima mojster ob suverenem obvladovanju materiala in pri tem, kako rešuje zapletene naloge, ki si jih postavlja. Kot posebno zaslugo moramo šteti prof. Černigoju to, da svoje znanje in svoje izkušnje nesebično posreduje danes že kaj številnim mladim generacijam kot izvrsten pedagog.

Ljubljani se je sedaj predstavil Černigoj v novi umetniški fazi in formi, katerih je danes že skoraj že nepregledna vrsta. Če je bil obiskovalec njegovih razstav kdaj skeptičen do teh njegovih številnih izpremeno in preskokov, pa mora danes priznati, da so prav te izpremembe umetniških koncepcij Černigojeva osnovna karakterna umetniška poteza in da je v njih moč in umetniška potenca, ki sta ga privedli do njegove sedanje zavidljive umetniške višine. Njegove risbe in njegove grafike niso več eksperiment, temveč so prave, v sebi zaokrožene mojstrovine. Naj je v njih konkreten ali abstrakten, vselej do zadnje možnosti izčrpa predmet, problem ali nalogo, ki si jih je zastavil. Tu ni več kaj oporekati ali diskutirati. Stvari, takšne, kakršne so, so dovršene.

O njegovih oljih mi je znanec dejal, da je ta tehnika Černigojeva «nesrečna ljubezen». Vendar je tudi v teh oljih nov, tako v abstraktni koncepciji kot v uporabi barv, ki so nenavadno žive in jih mojster nalaga v širokih ploskvah in z redkim okusom za harmonijo kontrastov in komplementarnih barv. Vendar bi o oljih kljub temu dejal, da se čuti v njih mojster vendarle še v fazi eksperimenta, ki je bil dolgo tudi v grafiki in risbi njegov element. V teh dveh panogah pa je danes Černigoj dosegel vrednote, ki se dotikajo že absolutnosti in ki bi bile v čast kateri koli še tako zahtevni mednarodni razstavi.

VLADIMIR BARTOL

Franceschini v kavarni «Loggia»

V stranskem prostoru kavarne «Loggia» v Ulici Procureria je spet razstava krajin, ki pa so nam bliže kot one iz prejšnje razstave: predeli tržaškega starega mesta, Kras in pa morja. So to slike domačega slikarja Livija Franceschinija s katerimi, kljub že mnogoletnemu umetniškemu udejstvovanju, ki mu je življenjski poklic, stopa prvič samostojno pred širšo javnost. Pred tem smo redno srečavali njegove akvarele, risbe in olja na mnogih skupnih razstavah in ga torej kar dobro spoznali. Toda to kar sedaj razstavlja je nekaj čisto drugega, je novo za nas in kaže na resno slikarjevo hotenje predstaviti se občinstvu v čim popolnejši obliki svoje lastne izraznosti, katero je verjetno v tišini svoje delavnice že dalj časa izčiščeval. Nam znane Franceschinijeve slike iz prejšnjih obdobij njegovega ustvarjanja, so bile namreč več ali manj prilagodene splošnim zahtevam razsežnejših plasti ljubiteljev umetnosti, takih, ki polagajo važnost predvsem na spretnost stvarnega slikanja in barvno dopadljivost.

Zato nam je ta njegova prva osebna razstava mala umetniška senzacija. Na njej se, neposredno in nepotvorjeno, zrcali slikarjeva osebnost v vsej njemu lastni skromni veličini, brez odrskih učinkov umetnostnega tržišča. Prvo kar nas na teh slikah prijetno preseneča, je njih izredna zračna globina. Zde se kot toliko oken v razstavnih stenah, odprtih v malce zamegleno sivino predpomladnega jutra. Poudarjamo «okna», ker podobe so gole, brez okvirov. Nimajo niti danes že tako običajnih obrobnih ozkih letvic, ki posredujejo prehod med sliko in steno. Jasen znak torej,

Pino Sacchi: «Poletje» (jedkanica). Z razstave v galeriji «Sv. Justa»

če se umetniško uveljavljajo da je njih zasnova pravilno uravnotežena. Njegov nekako duhovno prečiščeni impresionizem preustvarja bistvo arhitekturne krajine in ne toliko nje obliko. V podajanju pokrajine išče njene globlje sestavine, ki očitneje ponazorujejo usedline našega sožitja s hišami in njih okoljem.

Odlično je v tem iskanju uspel v slikah «Sporcavilla» in «S. Cipriano», nasičenimi duha preteklosti skromnih življenj množice ljudi, ki so nekoč polnili te puste ulice... Ob robu prve se kot prikazen pne v višino stena hiše, ki je v resnici morda več ni in je to le nje likovni spomin, kot slika pokojnika na nagrobnem kamnu. Prefinjeni odtenki barvnih sivin tvorijo prevladujoči del vseh slik, ki se tako zelo enotno predstavljajo v celotnem videzu razstave. Franceschini je v barvnih poudarkih disciplinirano skop ter jih le rahlo nakazuje, spretno izogibajoč se, da ne bi porušili siva sozvočja njegovih umerjenih del. Barve so prijetno motne in večinoma s široko lopatico zelo vešče izmešane na sami, trdi podlagi slik. Vse to nakazuje, da je umetnik končno dospel do odskočne deske nad neizmernimi globinami resničnega slikarskega upod[illegible]anja.

MILKO BAMBIČ

TEHNIKA · ZNANOST · ZANIMIVOSTI

Motorizacija in mladina v ZDA

Kardiolog svetovnega slovesa dr. Paul Boodly Weit je sporočil svoje vtise o zdravstvenem stanju ameriške mladine in o njenih telesnih sposobnostih na osnovi dolgoletnih opazovanj. Dr. Weit meni, da večina Amerikancev od 18 do 30 let starosti ni samo zapostavila športa, temveč da živi brez vsakršnega telesnega napora. Dr. Weit meni, da bi 5 do 6-letni otrok moral dnevno prehoditi določeno pot, 12-letni otrok najmanj 3 km, 17-letni mladenič pa od 6 do 7 km dnevno. Po mišljenju dr. Weita je vpliv ameriške motorizacije na telesne sposobnosti mlade ameriške generacije zelo zaskrbljujoč.

Elektronski možgani zadeli stavo

Elektronski možgani «Cedric» so zadeli na športni stavi v Manchestru nagrado 41.000 funtov šterlingov. Toda tega zadetka avtomat ni dosegel tako zlahka, kot bi se lahko mislilo. «Stavil» je namreč polna tri leta, preden mu je stava uspela. Elemente, na osnovi katerih je dajal avtomat prognoze, je izdelal nameščenec centra za športne stave Alfred Oliver. Ker pa avtomatu denar ni potreben, so dobljenih 41.000 funtov šterlingov razdelili med člane združenja, 20 odst. pa je dobil Alfred Oliver, ki je svoje znanje posredoval elektronskim možganom.

«Hovercraft S.R.N. 2» — vozilo bodočnosti

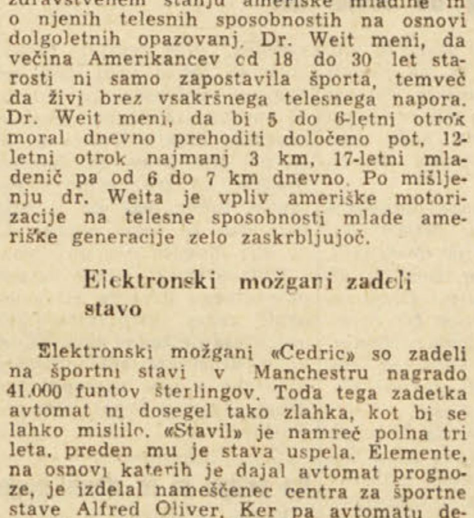

Znana tovarna Saunders-Roe-Limited ki je že izdelala in uspešno preizkusila svoje vozilo «Hovercraft 1» v Rokavskem prelivu, je sedaj izdelala vozilo S.R.N. 2, ki tehta od 25 do 30 ton in ki lahko prenaša težo 12 ton. V glavni kabini je prostora za 66 oseb, na vodi pa lahko doseže hitrost do 70 vozlov. Pogonsko silo mu dajeta dve turbini z jakostjo 815 konjskih sil. Motorja proizvajata horizontalno strujo, ki ustvarja zračno blazino na stisnjeni zrak, na kateri plava vozilo. Istočasno sta oba pogonska stroja povezana z enim od obeh vijakov, ki nudita potreben sunek za gibanje naprej in ki nadzorujeta smer. Seveda gre za sedaj le za poskusno vozilo, medtem ko je v proučevanju že načrt za vozilo od 70 do 300 ton, ki bo lahko sprejelo 200 potnikov in 26 avtomobilov.

850 novih izumov

Na letošnjem mednarodnem bruseljskem Sejmu izumiteljev je sodelovalo 850 izumiteljev iz raznih držav, med njimi tudi trije iz Jugoslavije. Njihovi izumi so se nanašali na najrazličnejše vrste človeške dejavnosti. Neki izumitelj je pred 24-člansko komisijo navdušeno zagovarjal svojo mrtvaško krsto iz plastičnega materiala, češ da je «prikladnejša za mrliča». Drugi izumitelj je na primer predložil za patentiranje plastično grobnico. Neki profesor iz Neaplja je pokazal svoje «hidročevlje», s katerimi je mogoče hoditi po vodni površini. Švicarski izumitelj Maks Ernst je pokazal urobudilko, ki najprej enkrat pozvoni, nato drugič in če še to ne zaleže, usmeri električne sunke proti osebi, ki jo je treba zbuditi. Če pa tudi to ne zaleže, razpolaga budilka z mehaničnimi rokami, ki začno tresti spečega, dokler se ne zbudi. Budilka je seveda precej draga in tehta 3 in pol kg. Še bolj zanimivo budilko pa je prikazal Jugoslovan Emir Caralić iz Niša, ki oddaja peklensko glasbo take jakosti, da zbudi tudi stanovalce sosednih hiš, ki pa tudi utihne na eno samo besedo. Nekdo je razstavil kuhinjski robot, ki opravlja 22 kuharskih operacij. Dosedanje statistike so pokazale, da samo 10 odstotkov prikazanih izumov lahko služi v koristne namene.

Radioaktivni «odpadki» in «svet tišine»

Mednarodna agencija za atomsko energijo je sklenila sporazum z vlado in Oceanografskim inštitutom Monaka za proučevanje delovanja radioaktivnosti na življenje v morju. To proučevanje je potrebno zaradi možnosti zastrupljevanja morske vode zaradi odmetavanja radioaktivnih «odpadkov» v morje. Da bi prišli do dokončnih zaključkov, bodo učenjaki proučevali gibanje vode in morskih organizmov v zvezi z odlaganjem organskih in neorganskih snovi v morje, absorbiranje radioaktivnih snovi, ki so jih že ali pa jih še bodo odvrgli v morju morski organizmi in delovanje radioaktivnih snovi na življenje v morju. Študij bo trajal tri leta. Oceanografski inštitut v Monaku bo dal na razpolago vrsto naprav, med katerimi tudi laboratorij za pomorsko biologijo, oceanografske ladje in posebno opremo za ribolov.

RADIO TELEVIZIJA

Sreda, 29. marca 1961

Radio Trst A

7.30: Jutranja glasba; 11.45: Vrtiljak, pisani odmevi naših dni; 13.30: Parada orkestrov; 17.20: Pesem in ples; 18.00: Slovenščina za Slovence; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Liki in značaji iz opernih del: «Lucia di Lammermoor»; 19.00: Zdravstvena oddaja; 19.20: Glasbeni kalejdoskop: Orkester Bert Kaempfert — Skladbe za violino in klavir — Kitaristka Vera Höhn-Morris — Mac Strittmatter; 20.00: Sport; 20.30: «Tu ni vojne», drama v treh dejanjih, nato Romantične melodije; 22.20: Srednjeveški napevi iz Cortonskega laudarija.

Trst

12.25: «Tretja stran»; 14.20: Prijatelj cvetlic; 14.25: «Sejmski brivec», tretje dejanje; 15.10: Odprta knjiga; 15.35: Italijanski sprehodi (folklorne zanimivosti Jul. krajine in Furlanije).

Koper

7.00: Prenos RL; 7.15: Glasba za dobro jutro; 8.00: Prenos RL; 12.00: Od melodije do melodije; 12.45: Program pesmi; 13.15: Naša žena; 13.40: V ritmu z malimi ansambli; 14.00: Narodne pesmi in plesi iz raznih krajev; 14.30: Kulturni obzornik; 14.40: Parada ploščic; 15.10: Zabavna glasba; 15.30: Pevski zbor Prosek-Kontovel; 16.00: Otroški kotiček; 16.30: Simfonični koncert; 17.40: Jugoslovanski ljudski plesi; 18.00: Prenos RL; 19.00: Poje Babette z instrumentalnim spremljavo; 19.30: Prenos RL; 22.15: Benny Goodman in njegov orkester; 22.35: S pesmijo v noč; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 7.00: Jutranje melodije; 9.30: Jutranji koncert; 11.30: Pojejo Frank Pourcel, Perry Como in Ella Fitzgerald; 12.20: Glasbeni album; 13.30: Glasba mladih; 15.15: Poje Alma Danieli; 16.00: Program za otroke; 16.45: Gianfilippo Canc Carcano: Poročne poezije; 17.20: Nekaj strani iz romantičnih oper; 18.30: Schubert: Adagio in Rondo za klavir in godalni trio; 19.30: Pregled umetnosti; 20.00: Skladbe iz filmov in revij; 21.00: Koncert madridskega kvarteta s kitaristom Narcisom Yepeno; 22.20: George Melachrino in njegov orkester; 22.45: Glasba in literatura; 23.15: Orkester D'Angelantonio.

II. program

9.00: Stari motivi za nov dan; 10.00: Carlo Dapporto v: «Carlo učitelj schic»; 11.00: Glasba za vas, ki delate; 13.00: Angelini in osem inštrumentov; 14.00: Veliki orkestri igrajo slavne melodije; 15.15: Koncert v miniaturi; 15.40: Parada uspehov; 16.00: Program ob 4.; 17.00: Vaš juke-box; 18.30: Italijanske ljudske pesmi; 20.30: «Bolj roza kot rumeno» — kriminalno — glasbene dogodivščine; 21.45: Koncert drugega programa.

III. program

17.00: Simfonični koncert (Stradella, Testi, Beethoven); 18.45: Panorama idej; 19.15: Kristusova smrt v polifoniji florentinskega Rinascimenta; 20.00: Vsakovečerni koncert; 21.30: Španski kardinal — drama v treh dejanjih; 23.45: Poslovilni koncert.

Slovenija

8.05: Mladina poje; 8.30: W. A. Mozart: Divertimento; 9.15: Ali vam ugaja? (Spored zabavne glasbe); 10.15: Ruggiero Leoncavallo: Odlomki iz opere Glumači; 11.00: Sovjetska, poljska, in madžarska zabavna glasba; 11.30: Za cicibane; 12.00: Venček narodnih; 12.25: Zabaven opoldanski spored; 13.30: Slovenski samospevi; 14.35: Klavir v ritmu; 14.40: Skladbe Krsta Odaka poje Mariborski komorni zbor; 15.45: Radijska univerza — Rene Colas: Priprava in uporaba voda; 16.00: Koncert po željah poslušalcev; 17.30: Trije zabavni zbori; 17.45: Jazz na koncertnem odru; 18.00: Kulturna kronika; 18.20: Od Gallusa do Hindemitha; Slovenski zbori; 18.45: Zabavni orkester Mantovani; 20.00: Georges Bizet: Lovci biserov, opera v 3. dejanjih; 22.15: Mladim plesalcem; 22.50: Literarni nokturno; 23.05: Iz modernega glasbenega sveta.

Ital. televizija

13.00: TV šola; 17.00: Program za otroke; 18.30: Dnevnik; 18.45: Odgovor za vas; 19.10: «Šah — mat» — televizijski original Paola Levija; 20.00: Galerija; 20.15: Evropski čas; 20.30: Dnevnik; 21.15: Čas glasbe; (pesem v kroniki in zgodovini); 22.30: Umetnost in znanost; 22.50: Otok brodoloma; 23.20: Dnevnik.

Jug. televizija

Italija 17.00: TV za otroke. Beograd 18.00: Sestanek ob šestih — oddaja za otroke; 18.45: Ljudje pri delu; 19.00: Čas, ljudje in dogodki; 20.00: TV dnevnik. Zagreb 20.15: Tovarna, ki dela tovarne; 20.30: TV magazin — zabavno-glasbena oddaja. Beograd 21.30: Harfist Josip Pikelj — oddaja iz cikla «Portreti in srečanja».

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Prijetna presenečenja v jutranjih urah. Ne spreminjajte vaših načrtov. Vaše sentimentalne želje bodo uresničene.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Uredite vse do kraja, preden se lotite nove naloge. Potrebna bo odkritost v vaših sodbah. Problemih drugih naj vas ne zanimajo. Nervoznost.

DVOJCKA (od 21.5. do 20.6.) Srečen zaključek problema, ki vas je dolgo mučil. Poslušajte nasvet nezainteresiranega prijatelja. Nujen je počitek. Prijeten večer.

RAK (od 21.6. do 22.7.) Treba se bo boriti proti vplivom demoralizacije. Zadovoljne ure in oddih v mirnem in udobnem okolju. Čuvajte vaše živce.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Znatne možnosti za svobodne poklice. Vaše najintimnejše srčne želje se bodo končno uresničile. Naporen večer in znatna utrujenost.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Nove naloge zahtevajo točno izdelan načrt in njegovo izvajanje. Na vidiku je daljše in zanimivo potovanje. Zdravje zadovoljivo.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Ne pretiravajte v prekomernih izdatkih. Sprejeti bo treba žrtev, ki je potrebna za ohranitev vaše sreče. Zdravje mirno.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Obetajo se ugodni predlogi, ki pa zahtevajo določeno neodvisnost. Trenja v prijateljstvu. Odlično moralno razvedrilo v večernih urah.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Treba bo obdržati prvotni sklep kljub vsem oviram. Kapricioznost ogroža odlično sporazumevanje. Bodite potrpežljivi.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Neka zahtevna naloga bo zahtevala skrbno pripravo in proučitev. Prehodna vznemirjenost v družinskem krogu. Možnost zdravniške intervencije.

VODNAR (od 21.1. do 20.2.) Osebni mir utegnejo motiti nepredvideni dogodki. Ljubosumje bo povečalo vašo ljubezen do bližnje osebe. Možnost poslovnega potovanja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ugoden profesionalni sporazum po daljših pogajanjih. Odstraniti bo treba iz misli in srca vsakršno jedro vznemirjenja. Vaše zdravje zahteva večjo nego.

Goriško-beneški dnevnik

Seja doberdobskega občinskega sveta

Občinski svet je odločno obsodil izigravanje pravic naše manjšine

Izjave v reviji »Iniziativa Isontina« ni napisal župan, ampak tajnik, ki se je za to dejanje opravičil pred celotnim zborom svetovalcev

V ponedeljek ob 19. uri je bila v Doberdobu občinska seja. Najprej se je župan Andrej Jarc zahvalil vsem svetovalcem za njihov trud v teh letih upravljanja v korist vaščanov. Nato je nastala diskusija, komu bodo dodelili šest novih stanovanj, ki so jih zgradili v Jamljah. Izbrali so komisijo dveh članov, v kateri sta Anton Pahor in Jožef Pahor, ki bosta proučila stanje in prošnje vseh, ki bi prišli v poštev za dodelitev teh stanovanj.

V nadaljevanju seje so razpravljali o uzakonitvi slovenskih šol v Italiji. Soglasno so sprejeli resolucijo, ki sta jo predložila župan Andrej Jarc in Viktor Vižintin, da se pošlje zbornici in komisiji za šolstvo pismo naslednje vsebine:

»Vest, da je šolska komisija poslanske zbornice prekinila razpravo o zakonskem osnutku slovenskih šol, je vzbudila med vsem prebivalstvom občine Doberdob zaskrbljenost glede pravične rešitve tega nad vse važnega problema. Občinski svet vidi v tem novo popuščanje reakcionarnim silam na škodo slovenske manjšine v Italiji, ki toliko let zaman pričakujejo ustrezno zakonsko ureditve šol. Zaradi tega občinski svet poziva pristojno komisijo poslanske zbornice, da takoj nadaljuje in brez vsakega odlašanja zaključi razpravo v duhu želja in zahtev slovenske manjšine«.

Obenem so soglasno sklenili, da se pošlje notranjemu ministrstvu sledeče pismo:

»Občinski svet ugotavlja, da so bili v Trstu ob priliki nameravane uvedbe nekaterih ustavnih določil in mednarodnih sporazumov šovinistični izgredi proti Slovencem in njihovim ustanovam. Nadalje je občinski svet mnenja, da pomeni neizpolnitev obljub vladnih organov, da se v skladu z italijansko ustavo in posebnim statutom popolnoma in hitro izvršijo vse obveznosti do slovenske manjšine, popuščanje nasprotnikom manjšinskih pravic in hrabritev fašistične drhali na ponovne izgrede.

Občinski svet ugotavlja, da ta nova nestrpnost, ki jo umetno vzdržujejo fašisti, ne služi interesom delovnega ljudstva našega obmejnega področja in dobrim odnosom med sosednima državama. Zaradi tega zahteva, da vladni in državni organi izvedejo v najkrajšem času ustavna določila in točke mednarodnih sporazumov, ki se nanašajo na spoštovanje pravic slovenske manjšine v Italiji, ker je to edini pogoj za obnovitev mirnega sožitja med tu živečima narodoma, od česar ima prebivalstvo obmejnega področja tudi materialno korist«.

Potem je župan prečital okrožnico prefektutre, ki je bila razposlana vsem organom krajevnih oblasti, s katero jim prepovedujejo razpravljanje ter podvzemanje sklepov o zadevah, ki presegajo okvir strogo administrativne dejavnosti. Tudi doberdobski občinski svet je po zgledu ostalih svetov v naši pokrajini prefektovo okrožnico soglasno odločno zavrnil.

Na koncu se je tajnik pred vsemi svetovalci javno opravičil zaradi članka, ki ga je z županovim podpisom poslal glasilu krščanske demokracije za goriško pokrajino, mesečni reviji »Iniziativa Isontina«. V tem članku so objavljene nekatere netočnosti, ki jih je marsikateri list na Goriškem izrabil za podle politične špekulacije. Tajnik je sporočil, da bo revija objavila popravek v svoji naslednji številki. Pismo, ki ga je tajnik napisal, je bilo predloženo županu v podpis skupno s številnimi drugimi pismi, in zato ni bilo nič čudnega, zlasti če upoštevamo, koliko stotin listin mora podpisati župan vsak dan med svojim uradovanjem na županstvu, če je v dobri veri podpisal tajnikovo pismo, ki je bilo potem poslano omenjeni reviji.

Trditve, ki so bile v pismu navedene, zategadelj niso mogle izražati stališča župana niti občinskega sveta, zakaj znano je, da je bil ravno doberdobski župan skupno z občinskim svetom prvi na Goriškem, ki je uradno nastopil za postavitev dvojezičnih napisov na poteh, ki vodijo v vas. Svojo odločno privrženost slovenskim narodnim pravicam pa je dokazal tudi na tej seji, ko je občinski svet spet med prvimi na Goriškem obsodil izigravanje naših nacionalnih pravic.

Novi odbor obrtniške bolniške blagajne

Kot smo že poročali, so se v nedeljo vršile volitve v pokrajinski odbor obrtniške bolniške blagajne. Volilno pravico je imelo samo 72 delegatov, ki so bili izvoljeni v nedeljo 5. marca. V upravni odbor so bili izvoljeni naslednji kandidati:

Egidio Lipizer, Giuseppe Gandin, Bonaventura Pupin, Renzo Treu, Attilio Bonini, Adelchi Cadenar, odv. Giuseppe Ballaré, Aldo Marini, Rinaldo Miniussi, pregledniki računov pa so: Egidio Bonnes in Fiore Venuti ter njun namestnik Mario Godeas.

Uspela stavka goriških šoferjev

Vsedržavna 24-urna stavka na medkrajevnih avtobusnih progah, ki so jo včeraj proglasili šoferji na teh progah, je na Goriškem popolnoma uspela in so se šoferji skoro v celoti odzvali vabilu sindikalnih organizacij za stavko.

Stavka je bila popolna zlasti pri podjetju Ribi, katerega avtobusi so včeraj počivali in tako je bila tudi Ul. IX agosto ta dan prosta za drugi promet.

Na zborovanju PSDI so ugotovili

Manjšinsko vprašanje je treba rešiti v demokratičnem duhu

V dvorani bivšega Ljudskega doma v Ul. Petrarca v Gorici je bil preteklo nedeljo dopoldne sestanek socialdemokratske stranke, katerega se je udeležil tudi podtajnik stranke dr. Tanassi in on. Ceccherini.

Dr. Tanassi je omenil priprave za majske upravne volitve v naši pokrajini in podčrtal njihovo važnost, ker gre za »zelo občutljivo področje« in bodo volitve na Goriškem služile tudi kot merilo za poznejše volitve po drugih pokrajinah. Omenil je tudi kongres PSI v Milanu in ugotovil, da so v tej stranki močne težnje po avtonomiji in zato bodo socialdemokrati nadaljevali s svojo politiko odprtja na levo.

Zastopnik PSDI iz Trsta, Giorgio Cesare, pa se je dotaknil tudi manjšinskega vprašanja. Dejal je, da je treba to vprašanje rešiti v demokratičnem duhu in izvesti določila ustave, ob spoštovanju svobode in enakosti, ki so bili ideali italijanskega preporoda, pa jih je fašistična diktatura pogazila. Omenil je tudi londonski sporazum in poudaril, da program PSDI zagovarja koristi vseh državljanov in naj ga kot takega smatrajo tudi Slovenci.

On. Ceccherini pa je kritiziral dejstvo, da naši pokrajini niso dodelili več kot 40 milijonov državnega prispevka za gradnjo zosebnih hiš, dočim so v vsej državi prispevali v ta namen 10 milijard.

Pokrajinski tajnik Zuccalli pa je govoril o prispevkih iz skladov proste cone in dejal, da socialdemokratski svetovalci v občinskem svetu v Gorici zagovarjajo koristi vsega meščanstva.

Poletni urnik brivnic

S 1. aprilom stopi v veljavo poletni urnik za brivce in frizerje, ki je naslednji:

Od torka do petka od 8 do 12.30 in od 15 do 19.30; ob sobotah od 8 do 12.30 in od 15 do 20; ob nedeljah od 7.30 do 12.30.

Za elikonočne praznike pa velja naslednji urnik: v soboto 1. aprila odprto do 20. ure; v nedeljo zaprto ves dan in prav tako v ponedeljek; v torek velja normalni urnik.

Drevi v Gorici seja občinskega sveta

Razpravljali bodo o treh resolucijah, ki zadevajo vprašanje slovenske manjšine v Italiji

Drevi bo v sejni dvorani v Ul. Crispi v Gorici seja občinskega sveta. Razpravljali bodo o obsežnem dnevnem redu, ki so ga svetovalcem poslali že za petkovo sejo. Na tej seji pa niso razpravljali o posameznih točkah razposlanega dnevnega reda, ker so morali najprej sprejeti sklep o pravilniku proste cone, okoli katerih se je, kakor smo poročali, razvila šest ur trajajoča seja.

To se pravi, da bodo pričeli o novem dnevnem redu razpravljati šele danes. Prva točka tega dnevnega reda vsebuje razpravo o resolucijah. Županu so bile predložene tri resolucije: fašistična je prežeta z revanšističnimi gesli in nasprotuje dvojezičnim spričevalom na slovenskih šolah; drugo so predložili slovenski svetovalci, da se z zakonom priznajo obstoječe slovenske šole v Italiji, tretjo pa je predložil svetovalec dr. Battello, ki prav tako zahteva uzakonitev slovenske šole, kar bi bilo povsem v skladu z določili ustave.

O vseh teh resolucijah se bo razvila obsežna diskusija, v kateri bomo lahko spoznali, kateri so prijatelji Slovencev in kateri sovražniki.

Z dekretom goriškega prefekta bodo upravne volitve v goriški pokrajini 28. maja. Ker zapade po zakonu mandat krajevnim organom oblasti 45 dni pred dnevom volitev, bodo goriški in drugi občinski sveti v pokrajini prenehali delovati čez 16 dni, to se pravi 13. aprila.

Do tega časa bo imel goriški svet največ dve seji. Prva bo danes, druga pa nekaj dni pred potekom mandata, da bi na njej podarili medalje tistim odbornikom in svetovalcem, ki so bili po vojni trikrat izvoljeni v občinski svet. Na podlagi tega kriterija bi prejeli medalje dr. Bernardis, odbornika dr. Poterzio in dr. Grusovin ter svetovalci odv. Devetag (PSDI), slovenski svetovalec Rudi Bratuš in Rodolfo Batti (KPI).

Našli so še eno avstrijsko granato

Pred dnevi so v kamnolomu pri Slovrencu delavci pri svojem delu odkrili še eno avstrijsko granato iz prve svetovne vojne. Gre za granato kalibra 305, ki tehta 400 kg ter je še v prav dobrem stanju.

Vojaški izvedenci iz Vidma so sklenili, da bodo granato uničili kar na mestu prihodnji teden. Že sedaj pa so jo ogradili in pripravili vse potrebno, da bi pri eksploziji okolica ne trpela škode. Skoro na istem mestu, le kakih 10 metrov vstran, so lani 15. maja našli ravno takšno granato.

Zaradi nenadne slabosti je moral v bolnišnico

Včeraj zjutraj okrog 7.30 je postalo nenadoma slabo 3-letnemu Mariju Drogliču, ki stanuje v Ul. Rafut št. 47. Z avtom Zelenega križa so ga odpeljali v mestno bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč in, ko mu je bilo bolje, so ga poslali domov.

Nekaj pozneje so klicali avto Zelenega križa v Ločnik, kjer je postalo nenadoma slabo 16-letni Nataliji Visintin iz Slovrenca. Tudi njej so nudili prvo pomoč v goriški bolnišnici in jo nato poslali domov.

Velikonočni izlet v Landarsko jamo

Na velikonočni ponedeljek, 3. aprila, organizira Slovensko planinsko društvo v Gorici tradicionalni družinski izlet v Beneško Slovenijo. Obiskali bomo znano Landarsko jamo, v kateri se je, kot pripoveduje Aškerc v neki svoji pesmi, srečal hunski kralj Atila s slovensko kraljico, ustavili pa se bomo tudi v Špetru.

Odhod izpred kavarne Bratuš točno ob 13. uri ter iz Podgore ob 13.15. Vpisovanje do srede 29. t. m. v kavarni Bratuš in na ZSPD v Ul. Ascoli. Voznina za člane po 400 lir za nečlane po 500 lir. Organizatorji izleta bodo udeležencem poskrbeli tudi za prijetna presenečenja.

Danes sestanek pri Rdeči hiši

Zadnje priprave za razstavo goriških slikarjev v Novi Gorici

24 slikarjev in 2 kiparja iz Gorice in pokrajine je pripravilo za razstavo okrog 65 svojih del

Goriški slikarji, ki so včlanjeni v Pokrajinski zvezi posoških umetnikov (APAI) se že dalj časa pripravljajo na slikarsko razstavo, ki jo bodo imeli v palači OLO v Novi Gorici. Pravzaprav bi razstavo že otvorili, da ni bila med tem časom meja tri tedne zaprta zaradi slinavke.

Vsekakor pa so priprave že zaključene in danes, v sredo, se bosta sestala dva predstavnika APAI na bloku pri Rdeči hiši s prireditelji razstave v Novi Gorici, ki bodo poleg drugega pripravili tudi katalog razstavljenih slik in kiparskih del. Potem ostane samo še prevoz slik za razstavo preko meje. V ta namen bo moral priti iz Vidma višji intendant za umetnost, ki bo poskrbel za ureditev carinskih formalnosti glede začasnega izvoza umetniških del. Če bo šlo vse v redu, bodo vsa dela, namenjena za razstavo, že v nekaj dneh v Novi Gorici.

Za to razstavo je pripravilo svoja dela 26 goriških umetnikov, in sicer 24 slikarjev in dva kiparja, ki bodo skupno razstavili okrog 65 svojih del. Lahko bi jih poslali tudi več, pa morajo omejiti število z ozirom na razstavni prostor, tako da bodo razstavljena dela prišla do izraza.

Razstavljali bodo naslednji goriški umetniki: Altieri, Buschina, Cei, Cenisi, Castellani, Cianetti, Devetag, Doliach, de Furiani, Foschiatti, Giannandrea, Gismano, Joos, Mocchiutti, Mazucco, Monai, Marini, Malni Virgilio, Pacienza, Poian, Pettarin, Silli, Sartori, Verone, Vanon in Kosič.

Dogovorjeno je, da bodo po zaključku razstave v Novi Gorici priredili razstavo istih del tudi v Kopru in v Ljubljani. Pozneje pa bodo novogoriški umetniki priredili razstavo svojih del v Gorici, in sicer v razstavni dvorani v goriški pasaži.

Prosvetno delo na Vrhu

Prosvetarji z Vrha se le bolj poredkoma oglašamo v časopisu. To pa seveda še ne pomeni, da spimo spanje pravičnega. Naš moški pevski zbor se redno vadi, tudi po dvakrat tedensko in morda bi tudi nastopili na proslavi praznika žena v Gorici, če bi ta ne bila prav na Jožefov praznik, ko gre večina v Petovlje. Poleg tega pa je bilo tisti dan še tako vreme, da ni bilo mogoče niti od doma.

Tudi dramski odsek našega prosvetnega društva »Danica« nam nekaj pripravlja, ker imajo zadnje tedne večkrat vaje v društveni sobi. Seveda bo treba z igro nastopiti kje drugje, ker pri nas nimamo dvorane.

Na pragu si je zlomil nogo

Včeraj popoldne, nekaj po 16. uri, so poklicali avto Zelenega križa v Ul. Montecucco št. 15, kjer si je 67-letni brezposelni delavec Srečko Maurenčič zlomil desno nogo v gležnju in padel je tako nesrečno, da se ni mogel več sam dvigniti.

Odpeljali so ga v bolnišnico v Ul. Veneto, kjer so mu naravnali nogo in ga pridržali za 40 dni na zdravljenju.

KINO

v GORICI

CORSO. 16.30: »Bagdadski tatovi«, S. Rives in G. Moll. Cinemascope v barvah, italijanski film.
VERDI. 17.00: »Krog nasilja«, G. Hufunter in J. Nash. Ameriški film.
VITTORIA. 17.00: »Vesela druščina«. Barvna slikanica.
CENTRALE. 16.30: »Lokostrelec črnega gozda«, M. Orban in G. Ferzetti. Italijanski film.
MODERNO. 17.00: »Krik Komačev«.

v TRŽIČU

PRINCIPE: »Tolpa neusmiljenih«.
EXCELSIOR: »Rop«.
AZZURRO: »Kralj Izraela«.
NAZIONALE: »Ravek, suženj Kartagine«.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna S. Giusto, Korzo Italia št. 106, tel. 31-51.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 14,4 stopinje nad ničlo ob 13.50 in najnižjo 1,4 stopinje na ničlo ob 2.10. Vlage je bilo 50 odstotkov.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Po nedeljskem kolu ženskega prvenstva v odbojki

Kljub požrtvovalni igri Borovke klonile ekipi Casa della Lampada

Do danes so imele Borove igralke najtežje tekme
Boljši izgledi za prihodnost

Nedeljski nasprotnik ženske odbojkarske ekipe športnega združenja Bor je bil najmočnejše italijansko moštvo, zato je bilo že vnaprej jasno, da naše igralke niso mogle pričakovati drugo kot poraz. Pričakovanja so se izpolnila. Casa della Lampada je zmagala s čistim 3-0 v setih pa s 15-2, 15-12 in 15-3.

Te številke jasno govore, kako je potekalo srečanje. Prvi in tretji set sta bila domena državnih prvakinj in le v drugem setu so novinke zaigrale nekoliko bolje. V začetnih minutah srečanja so borovke začele dobro: pri žrebu so izbrale servis ter povedle z 2-0. To pa je bilo v glavnem tudi vse. Casa della Lampada je takoj uredila svoje vrste, prevzela pobudo ter z mirno in zanesljivo igro nizala točko za točko. Borovim odbojkaricam je uspelo sicer še štirikrat iztrgati servis nasprotnicam, vendar je vedno ostalo le pri enem servisu. V tem delu igre so vse borovke zaigrale daleč pod svojimi sposobnostmi in realnim znanjem. Izgledalo je, kot da celotno moštvo doživlja krizo.

Drugi set je potekal že mnogo bolj izenačeno in le malo je manjkalo, da ga niso borovke odvzele nasprotnicam. Casa della Lampada si je nabrala že izdatno in varno prednost 11-4, ko so borove odbojkarice sprožile silovito ofenzivo. Lampadi je uspelo osvojiti še eno točko, medtem ko so novinke dosegle desetico in nato izenačile na 12-12.

Casa je tu klicala minuto odmora, prekinila zaporednost Borovega napredovanja, odvzela servis in brez težav dosegla še 3 točke ter s tem zmago tudi v drugem setu.

Tretji set se je zaključil sicer s prepričljivo zmago državnih prvakinj, vendar so v resnici borovke nudile nasprotnicam mnogo hujši odpor, kot kaže rezultat. Zlasti v zadnjih minutah igre so kljub povsem brezizglednemu položaju zaigrale požrtvovalno in z velikim poletom, skratka tako, kot bi morale igrati vso tekmo. Žal je bilo že prepozno in zmaga je pripadla boljšim.

Na splošno nedeljskega nastopa Borovega moštva ne moremo oceniti kot negativnega. Upoštevati je treba, da je bilo na eni strani mreže moštvo, ki sistematično vadi že nad pol desetletja, in je tudi državni prvak. Na drugi strani pa je stalo 6 novink, ki so jim to prvi koraki v ligaškem tekmovanju, kjer si šele nabirajo tekmovalne izkušnje in kjer morajo prebroditi vrsto težav, katerim so starejša moštva podvržena v mnogo manjši meri, kot na primer tremo, tuj ambient itd. Ne smemo pozabiti še dejstva, da se je Bor pomeril v obeh prvih ligaških tekmah ne le z najmočnejšima moštvoma na našem področju, ampak praktično tudi v vsej državi. Casa della Lampada je državni prvak, AGI pa je v finalu državnega prvenstva zasedel 5. mesto le zato, ker mu je zmanjkalo kondicije, sicer bi se gotovo uvrstil mnogo više. Prav zato bi ne bilo povsem pravilno, če bi ocenjevali dosežek Borovih igralk le po številkah. Oba dosedanja nastopa sicer nista prinesla točk, dokazala pa sta, da lahko Bor v morda ne preveč oddaljeni prihodnosti računa na boljše uspehe. Sicer pa je za naše igralke spodbudno že to, da so uspele osvojiti na tujem igrišču set v tekmi z AGI, kar v drugem kolu ni uspelo VIS niti na domačem igrišču. VIS je namreč izgubil tekmo z AGI s 3-0 in v setih s 15-11, 15-5 in 15-8 ter je tako nabral tudi 3 točke manj kot Bor.

Postavi moštev v nedeljski tekmi sta bili naslednji:

BOR: Pavletič, Hmeljak P., Batista, Bandi, Sirca, Rauber, Zavadlal, Orel in Mijot.

CASA DELLA LAMPADA: Ficich, Favento, Ferro, Suppani, Kermoli, Dapreto, Tomasi, Luisi in Berto.

Čudno luč pa meče na sodniško organizacijo dejstvo, da so morali odigrati tekmo brez drugega sodnika, zaradi česar je bil Bor oškodovan vsaj za eno točko.

Po drugem kolu je lestvica taka:

Casa della Lampada	6	0	4
AGI	6	1	4
Bor	1	6	0
Julia	0	0	0
VIS	0	6	0
	T.	O.	

KOSARKA

MULHOUSE, 28. — Danes se je nadaljeval izločilni del turnirja v okviru ženskega evropskega prvenstva v košarki. Izidi današnjih tekem so naslednji:

Italija - Avstrija 41:27 (12:8)
Švedska - Škotska 51:19 (25:7)
Francija - Holandska 45:43 (20:12, 38:38)
Nemčija - Švica 38:34 (21:13)

Skupni trening namiznoteniških igralcev Bora na stadionu in na Proseku do nadaljnjega odpade. Datum začetka treninga bomo objavili v časopisu.

NOGOMET

BEOGRAD, 28. — Ob vetrovnem in precej hladnem vremenu je brazilsko moštvo Bangu v prijateljskem srečanju premagalo pred 20.000 gledalci Rdečo zvezdo s 3:0 (2:0).

Po tekmi je bilo srečanje med reprezentanco Alžirije in sindikalno reprezentanco Beograda. Zmagali so gostje s 6:1 (2:0).

Prijateljska srečanja študentov

Tržačani in Koprčani v šahu in namiznem tenisu

V soboto in nedeljo je bilo v Ljubljani prvo športno srečanje zamejskega in koprskega študentskega kluba. Prvi dan so tekmovali v namiznem tenisu, drugi dan pa v šahu. Srečanje v namiznem tenisu so Koprčani v postavi Stadin, Lenardič in Srdelj odločili v svojo korist s 5:0. Tržačani so nastopili v postavi Milič, Česar in Racman.

V šahu pa so bili boljši Tržačani in so zmagali s 3:[illegible]. Posamezni rezultati so sledeči: Pertot-Modic 0:1, Mahne-[illegible] 0:1, Repinc-Čehovin 1:0, [illegible]-Hreščak 1:0 in Vovk-Šajn 1:[illegible]. Najbolj zanimiva igra je bila na prvi deski, kjer sta preizkusila svoje moči Pertot in Modic.

Upamo, da bo to prvo srečanje vzpodbuda za nadaljnje sodelovanje med klubom zamejskih študentov in klubom študentov okraja Koper.

TENIS

BANDUNG, 28. — V prvem izločilnem kolu vzhodne cone za Davisov pokal je Indija premagala Indonezijo s 4:1.

Diletantsko nogometno prvenstvo

Saici in Romana že brez resnih tekmecev

Izdatna zmaga Muggesane v miljskem derbyju

Diletantsko nogometno prvenstvo se je po enotedenskem zastoju ponovno zavrtelo in če je bilo sploh potrebno, je nedeljsko kolo potrdilo absolutno premoč Saicija v B in Romane v C-skupini.

Samo Ponziana se lahko kosa v C-skupini z vodilnim moštvom, a še to iz precejšnje razdalje. V nedeljo je Ponziana zašla na oviro, preko katere ni mogla, pa čeprav je ta nastopala pod imenom Turriaca. Sicer se je njuna borba končala z neodločenim izidom, kar je bilo dovolj, da je Ponziana zaostala še za eno točko za nevzdržno Romano, ki je tudi preteklo nedeljo pometla s svojim nasprotnikom na samem igrišču Pierisa.

Ostale tržaške enajstorice so brez vsakršne slave zaključile nedeljsko kolo. Samo Libertas je zmagala na lastnem igrišču, medtem ko je moštvo od Sv. Ane klonilo na lastnih tleh pred prav nič nevarno Cormonese. Zastoj je zabeležila tudi Edera, ki je gostovala na igrišču Torriane, kjer je doživela že predvideni poraz.

Če je vodilna Romana že na varnem pred morebitnimi presenečenji, se to lahko reče tudi o enajstorici Saici, ki vodi v B-skupini prvenstva. Samo s to razliko, da je razdalja v točkah med Saici in zasledujočo Sangiorgino manjša in zato tudi bolj nevarna. Sangiorgina je v nedeljo zamudila odlično priložnost, da bi ohranila nespremenjen položaj, toda moštvo iz Tržiča jo je prisililo na delitev točk. Vodilno moštvo pa se ni ustavilo in si je šlo po dve točki kar na igrišče Rivignana.

Tržaški Cremcaffé je v preteklem kolu doživel poraz, medtem ko je svetoivanska enajstorica prišla do zmage na lastnem igrišču, s čimer se je premaknila še višje proti varnemu delu lestvice.

Miljski derby med Fortitudom in Muggesano se je končal z izdatno zmago drugih. Zanimivo je, da so bili prav igralci Fortituda v prvem polčasu zelo borbeni in napadalni, a nasprotniki so se znali mirno braniti in odvračati napade ter so sami prehajali v nevarne protinapade. V 38' je Muggesana dosegla z Vallonom prvi gol. V drugem delu igre so igralci Fortituda hoteli presenetiti vratarja nasprotnikov s streli iz daljave, kar pa se jim ni posrečilo. Posrečilo pa se je Muggesani, ki je najprej z Gruberjem in nato ponovno z Vallonom še dvakrat pretresla mrežo Pecchiarja.

Skupina B

IZIDI

*Sangiorgina-CRDA 3:3
Muggesana-*Fortitudo [illegible]
*Cervignano-Cremcaffé [illegible]
Saici-*Rivignano 2:1
*Trivignano-Terzo 3:0
Fiumicello-Aquileia 4:2
*S. Giovanni-Gradese 2:1

LESTVICA

Saici	21	13	7	1	[illegible]	[illegible]
Sangiorgina	21	13	4	4	[illegible]	[illegible]
Cremcaffé	21	12	4	5	[illegible]	[illegible]
Cervignano	20	9	4	7	[illegible]	[illegible]
Fortitudo	20	8	5	7	[illegible]	[illegible]
Terzo	21	9	3	9	[illegible]	[illegible]
INA	20	10	1	9	[illegible]	[illegible]
Trivignano	21	7	6	8	[illegible]	[illegible]
S. Giovanni	20	6	7	7	[illegible]	[illegible]
Muggesana	21	5	8	8	[illegible]	[illegible]
Aquileia	21	5	7	9	[illegible]	[illegible]
Gradese	20	5	6	9	[illegible]	[illegible]
Fiumicello	20	5	5	10	[illegible]	[illegible]
CRDA	21	5	5	11	[illegible]	[illegible]
Rivignano	20	3	6	11	[illegible]	[illegible]

Prihodnje tekme (2.4.1961)

Saici-San Giovanni, Cremcaffé-Fortitudo, Gradese-Sangiorgina, CRDA-Cervignano, Muggesana-Trivignano, Terzo-Rivignano, Fiumicello-INA.

Skupina C

IZIDI

*Turriaco-Ponziana 1:1
*Romana-Pieris 1:0
*San Canciano-Ronchi [illegible]
Cormonese-*Sant'Anna [illegible]
*Libertas-Pro Romans [illegible]
Mossa-*Amoco 3:1
*Torriana-Edera 2:1

LESTVICA

Romana	22	14	7	1	[illegible]	[illegible]
Ponziana	22	10	9	3	[illegible]	[illegible]
Mossa	21	11	5	5	[illegible]	[illegible]
Turriaco	22	8	11	3	[illegible]	[illegible]
Torriana	21	9	8	4	[illegible]	[illegible]
Libertas	22	10	6	6	[illegible]	[illegible]
Ronchi	21	11	3	7	[illegible]	[illegible]
Pieris	21	8	8	5	[illegible]	[illegible]
P. Romans	21	8	6	7	[illegible]	[illegible]
S. Canciano	21	7	6	8	[illegible]	[illegible]
Mariano	21	6	4	11	[illegible]	[illegible]
Edera	22	5	6	11	[illegible]	[illegible]
Cormonese	21	6	4	11	[illegible]	[illegible]
Sant'Anna	22	4	2	16	[illegible]	[illegible]
Amoco	22	1	1	20	[illegible]	[illegible]

Prihodnje tekme (2.4.1961)

Turriaco-Libertas, Pro Romans-Sant'Anna, Cormonese-Pieris, Mariano-Romana, Ponziana-San Canciano, Mossa-Torriana, Edera-Ronchi.

Atletski odsek ŠZ BOR

vabi vse, ki so se vpisali v sekcijo in tudi tiste, ki nameravajo sodelovati ter se udeležiti nastopov, da pridejo nocoj na sestanek, ki bo ob 20.15 na stadionu »Prvi maj«.

Alojz Ravbar 3.

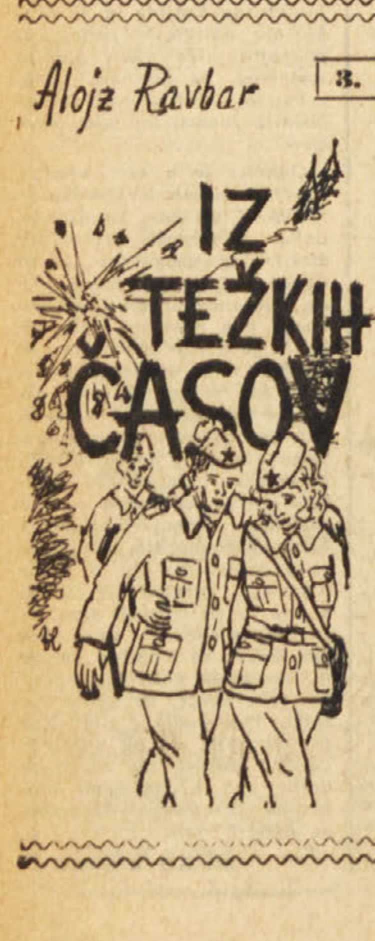

Čez čas sta vrnovič počivali. Vtem je Silva razločno zaznala šumenje potoka, ki je tekel po bližnjem žlebu.

»Potok!« je vzkliknila in se, vsa prevzeta od nenadejanega odkritja, z mlahavim korakom opotekala proti žlebu. Ko pa je prišla do njega, je obstala kot zadeta. O potoku ni bilo ne duha ne sluha. Od žeje razbičana domišljija je tudi njo zavajala z vsakovrstnimi privid: in prisluhi.

»Kje je voda?« jo je hlastno vprašala Darja, ko se je vrnila.

»Ni je,« je tihoma odvrnila od slušne prevare zapeljana Silva. »Samo dozdevalo se mi je, da čujem šum vode.« Po presledku je povzela: »Nekaj podobnega se mi je že pripetilo. Bila sem neznansko žejna, vode pa nikjer. Naenkrat začujem žabje regljanje; brž se poženem v tisto smer in zagl[illegible] mlako. Čeprav je bila le dober lučaj pred mano, nikakor nisem mogla priti do nje; čez čas pa je kar na celem izginila. Fata morgana.« Umolknila je in se zleknila pokraj Darje. Odtrgala je neki list in ga jela žvečiti, da bi si ovlažila usta.

»Daj mi vode, Silva, vode mi daj!« je čez nekaj časa zaprosila Darja, ki je, vsa bleda in izčrpana, ležala vznak z zaklopljenimi vekami.

Silvo je ganila njena presunljiva prošnja, a ni ji mogla pomagati.

Ko sta po daljšem počinku šli naprej, sta prišli na kraj, kjer je prej ta dan potekala neka borba. Zagledali sta mrtvega partizana, ki je ležal pod nekim grmom. Sovražnik mu je odvzel orožje, opremo in čevlje, pustil pa mu je zelo slabo uniformo in čutarico, ki mu je visela za pasom. Silva se je sklonila k mrtvecu in potresla močno obtolčeno aluminijasto čutarico. V njej je klonknila neka tekočina. Snela je čutarico, odvila zamašek in izlila nekaj kapelj tekočine. Voda! Naredila je majhen požirek, ostanek pa je dala Darji. Ko je Darja naravnost pohlepno izpraznila čutarico, si jo je Silva obesila za pas. Nato je odvlekla mrtvega borca v bližnjo kotanjo ter položila nanj nekaj dračja in kamenja, da ga ne bi raznesle lisice in druga divjad.

Voda, ki sta jo izpili, jima je še bolj razdražila slo po vodi.

Čez dolgo sta se ustavili na vrhu nekega hriba. Od tu sta zagledali Krko, ki se je vila daleč pod njima. Pogled na reko je do skrajnosti razbičal njuno hotenje po vodi. Tostran reke pa sta uzrli neko vas. Toda tudi tja nista mogli, ker so bili v njej Nemci in beli. Vtem je od vasi prišlo škripanje navora: nekdo je vlekel vodo iz vodnjaka. To dognanje je podvojilo njune tantalske muke.

»Pojdiva dalje!« je slednjič rekla Silva Darji, ki je, vsa zastrmljena v reko, podzavestno zmigovala z ustnicami, ko da bi pila vodo.

Omagujoča Darja se je pustila voditi kakor dete. Vse njene misli so uhajale k studencem in vodnjakom, kjer je kdaj prej pila vodo, in vse njeno telo je gorelo v ognju nepotešljive želje po pijači. Z vso težo se je obešala na Silvo in vse češče ponavljala:

»Samo kanček vode mi daj, samo kanček, Silva!«

Silva jo je pomirjala z upanjem, da morata vsak čas priti do kakega studenca ali naselja. Darja pa je vse bolj lezla vkup. Silva jo je že bolj nesla kot vlekla, da ji ne bi obležala med potjo. Vtem sta spet zašli v brezpotno divjino, prečkali struge presahnjenih voda in blodili v neznano. Ko sta že vneštetič počivali, se je Darja brezmočno spustila na tla. Po daljšem postanku ji je Silva rekla, naj vstane, da pojdeta naprej. Toda Darja je ležala negibna, z voščenim obrazom in s presahlimi ustnicami. Vsa njena čutila so postajala nedovzetna za zunanje zaznave, vse je v njej pregluševala sla po pitju. Silva, ki je tudi sama skoprnevala od žeje, ji je pomagala na noge, jo objela okrog pasu in jo vlekla dalje.

Nekje je zagledala tri požgane kmetije.

»Glej, tam so pogorišča, tam je gotovo voda,« je zanosno vzkliknila. »Ti me počakaj tukaj, jaz pa grem pogledat, če je kaj vode.«

Darja je legla v senco bukve, Silva pa se je spustila nizdol po pobočju proti onim pogoriščem.

Na majhni frati se je košato razpredalo malinje. Redke pominule maline so bile nagnite in črvive. Ne glede na to jih je natrgala prgišče in prežvečila, da bi vsaj malce pogasila žerjavko, ki jo je žgala v ustih.

Stopila je pokraj hoste, ki se je vlekla malone do pogorišč, za katerimi so ležale zaledinjene in zapleveljene njive. Nekje se je ustavila in prisluhnila okrog sebe. Ozračje je bilo zagatno, kakor pretkano z nečim zoprno lepkim, da je bilo težko dihati.

Kdo ve, ali je povsem varno? je nenadoma pomislila. Prej, ko se je z Darjo bližala onemu vodnjaku, ni pomislila na to. Zdaj pa jo je nenadoma prevzela ta skrb. Vedela je namreč, da v času poletnih hajk sovražnik često zastruplja samotne vodnjake ali pa postavlja zasede v bližini takih vodnjakov in studencev. In nemalo partizanov je že padlo ali bilo ujetih, ko so prišli pit vodo k takemu samotnemu vodnjaku ali izvirku.

Dolgo je pazljivo oprezovala po bližju. Nič sumljivega ni opazila. Po nepokošeni senožeti, ki je ležala pred njo, je skakljal kos, stikaje za črvi in kobilicami. Ko jo je zapazil, je preplašeno zavreščal in odletel v goščo. To jo je zmotilo v njenem napetem oprezovanju. Tedaj se je odtrgala od smreke, na katero se je opirala, in šla dalje po obronku.

Ko je prišla do pogorišč, je ugledala studenec, ki se je v curku nacejal v korito. Blato ob koritu je bilo zmezgano od številnih stopinj, ker je pričalo, da je tod mimo šlo že več partizanov ali pa sovražnikov. Ob pogledu na vodo je vzdrhtela kakor otrok, ko mu pokažeš čudovito igračo. Z opotekavim korakom je pohitela k studencu in že od daleč nastavila prgišče, da bi čimprej nalovila vanj vode. Ko je napolnila dlani, jih je željno nesla k ustom. Tisti mah pa je začula:

»Oho, si žejna, tička, kaj?«

Zdrznila se je. Žeja, izmučenost, občutek lastne telesnosti — vse je na mah nekam poniknilo. Še vedno [illegible] zagledana v podrhtevajoče dlani, polne [illegible] studenčnice, je razločno dojela vso strupenost in zloveščnost teh besed, čeprav ni še vedela, kdo jih je pravzaprav izrekel. Nakrat je dvignila glavo in [illegible]gledala proti goščavi, ki je stala dober lučaj na [illegible]. Tedaj je zagledala skupino domobrancev, ki so [illegible]pili iz zasede. Po razgretem telesu jo je spreletel [illegible]den mraz; usločene dlani so se ji samohotno razklenile; voda se je razlila po tleh; roke so ji omahnile in obvisele kakor odkrhnjene veje. Preden se je [illegible]cela ovedela, so domobranci stali okoli nje. Narednik, ki jih je vodil, se je ustopil pred njo in jo nekaj [illegible]sa motril z izrazom prezira in zmagoslavja, [illegible] Slednjič jo je vprašal:

»Kje imaš svoje kolege? Iz katere brigade si? Kje je zdaj?«

Silva ni odgovorila.

»Si razhajkanka, kurirka ali obveščevalka?« je [illegible]lil vanjo narednik.

Molčala je z neprikrito kljubovalnostjo.

»No, dobro,« je dejal s priglasom grožnje, »se [illegible]mo že drugje pomenili.« Nato se je obrnil k svojim in prebegnil s pogledom od enega do drugega. [illegible] zadnje je ukazal enemu od njih: »Odpelji jo ti zadaj in pazi nanjo!«

Domobranec je snel puško z rame in z glavo je mignil Silvi, naj gre pred njim.

Medtem ko so se drugi vrnili v zasedo, je domobranec prignal Silvo za neko grbino, ki je bila [illegible]ljena le nekaj korakov od hoste.

(Nadaljevanje sledi)